

Naročnina: ena mesečno 25 Din, za
inzenstvo 40 Din.

Uredništvo:
Ljubljana, Krištofova ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440.
Celje: Kocanova ul. 2. Telefon 319. 190.
Rokopisi se ne vračajo. - Oglasi po tarifi.

JUTRO

Upravištev: Ljubljana, Prešernova ul. 54.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inzeratni oddelk: Ljubljana, Prešernov
ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnice Maribor: Aleksandrova cesta
št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošti čez savodih: Ljubljana
št. 11.842, Praha št. 78.180; Wien
Nr. 105.241.

Ljubljana, 5. aprila

S prenosom tiskovnega urada v re-
sort ministrskega predsedstva se je
končno tudi pri nas pristopilo k reor-
ganizaciji državno-informativne službe.
Že v dejstvu, da je tiskovni urad pod-
rejen šefu vlade, je razveseljuje pod-
držan pomen te tako važne, a pri nas
toli zanemarjene panoge, podrobnosti,
ki se objavljajo glede bodočega delo-
kroga tiskovnega urada pa kažejo odlo-
čno voljo uvrstiti Jugoslavijo tudi na
tem polju med napredne države.

Govoriti o tem, kaj pomeni za drža-
vo dobra informacijska in propagand-
na služba, bi se reklo nositi vodo v
morje. Naj konstatiramo, da smo na
mednarodnem polju izgubili marsika-
tero važno bitko, ker smo bil brez-
bržni ali pa nesposobni, predstaviti na-
šo stvar in naš interes pravočasno in v
pravi luči kulturnemu in političnemu
svetu. Kadarkoli so se križali naši in
tudi interesi, nas je propaganda na-
sprotnikov navadno že v naprej tolkla
ter je ustvarjala predpozicijo na našo
škodo. Če so bili naši argumenti še ta-
ko dobri in jasni - prišli smo z njimi
le preprosto prepozno. Kdor koli-
kaj ve, kako se ustvarja javno mne-
nje, kako se ustalijo sodbe o dogodkih
in ljudeh, je vedno bridko občutil ne-
dostatek naše informacijske službe ter
obžaloval, da smo tako daleč zaostali
za silno agilno Českoslovaško, izvršno
organizirano Madžarsko in zelo prak-
tično in večje delujočo Bolgarijo, da
drugi držav niti ne omenjamo. Pri
vsem tem pa smo izdajali za informa-
cijsko službo velike denarje in imeli
poleg presihajo pri zunanjem minist-
stvu kar celo vrsto poročevalskih ura-
dov še pri poedinah drugih minist-
stvih.

V drugih državah je informacijska
služba redoma organizirana na dvojni
osnovi: uradni presihoro daje službene
vesti in informacije, poleg njega pa ob-
stojajo v obliki popolnoma privatnih
ali poluslužbenih organizacij posebne
novinarske agencije, ki so oproščene
birokratskega sistema in svobodnejše
v svojem poslovanju razvijajo kot no-
vinsko-poslovna podjetja, moralno in
politično vezana na interese svoje
države. Tako je v nemškem Wolffom, an-
gelskim Reuterjem, francosko Agence
Havas, a deloma tudi s češko Česko-
press, avstrijskim Korrespondenz-
bureaujem itd. Pri nas smo se očitno
odločili za povsem službeno državno
organizacijo. Ni dvoma, da ima taka
organizacija gotove nedostatke, toda
na drugi strani je v današnjih razme-
rah morda še najpraktičnejša oblika.
Praksa bo kmalu pokazala, kaj je naj-
bolje. Zaenkrat je (službenega poročila
še ni) stvar zamišljena tako, da bo
novi informacijski urad posloval kot
korespondenca »Avala« ter prevzel po
radio, brzojavu in telefonu obvestilno
službo predvsem za inozemsko časopi-
se ali na direktno način ali pa indi-
rektno preko drugih inozemskih novin-
skih agencij, s katerimi bo v zvezi.
Na drugi strani bo dajal domačim li-
stom na razpolago informacije zlasti o
delovanju vlade, o političnih dogodkih
doma in v tujini ter jim tako olajšal
poročevalsko službo. Posebno skrb bo
posvetil tiskovni urad propagandni
službi, zbirajoč in objavljal v član-
kih in brošurah material o važnih
vprašanjih gospodarskega in politične-
ga značaja, ki se tičejo naše države.
V tem oziru se odpira novemu uradu po-
sešno široko in hvaležno polje.

Vse to, seveda, niso nikake nove iz-
najdbe. Kaj in kako se dela v dobro or-
ganiziranem tiskovnem uradu, to ni
treba šele poiskati in sestaviti, to je
treba le pogledati - pri drugih. Glav-
no je vprašanje organizacije in ljudi.
Poročevalska služba bo dobra, če jo
bodo vršili dobri poročevalci, ljudje s
smislom za brzino in točnost, z izku-
stvom na novinarskem polju in s po-
znanjem razmer, a tudi mentalitete ši-
rokega sveta. Nič si ne prikrivamo, da
bo treba mnogo naporne in solidnega
dela, preden si bo naša uradna poro-
čevalska služba mogla v Evropi opo-
ziti ono pozicijo zaupanja in zanesli-
vosti, ki je pogoj za uspešnost njene-
ga dela. V tem oziru smo mnogo zamu-
dili, a tudi mnogo grešili.

Organizacija dobrega informacijske-
ga urada je čin, ki bo nesporno prinesel
državi in narodu velikih koristi. Pre-
več smo pustili, da so o nas poročali
in informirali svet - drugi, dostikrat
ne baš naši prijatelji, čas je že, da pri-
čemo o sebi govoriti in poročati svetu
- sami.

Na severnem Jadranu potopljena jadrnica

Sibenik, 5. aprila. n. Pri selu Balpatu na
otoku Pagu se je pripetila težka nesreča.
Burja je zajela jadrnico »Unoc«, ki je plu-
la iz Karlobaga do Paga, ter jo premetavala
na morju tako dolgo, dokler ni nasedla na
pečine. Jadrnica se je popolnoma razbila
ter se je takoj potopila. Utonili so trije mo-
narji, dočim so se drugi rešili. Na obali so
našli dve trupli ponesrečenih mornarjev,
a tretjem pa ni nobenega sledu.

Za izboljšanje in pocenitev državne uprave Živahno delo v vseh ministrstvih - Sklicanje velike medministrske konference - Uprava mora postati bolj- ša in cenejša

Beograd, 5. aprila. 6. Danes od 12.
do 14. se je vršila v kabinetu ministra
pravde konferenca ministrov dr. Srski-
ča, dr. Švrljuge, Nikole Uzunovića, dr.
Mažuranića in dr. Drinkovića. Raz-
pravljali so o izvedbi zakona o vrhov-
ni državni upravi, v kolikor se tiče re-
sorsov imenovanih ministrov, kakor tu-
di o splošni reorganizaciji državne ad-
ministracije.

Beograd, 5. aprila. p. Ministrski pred-
sednik general Pera Živković je poslal
vsem ministrom okrožnico, v kateri jim
naroča, naj v najkrajšem času izdajo
vse potrebne uredbe za reorganizacijo
svojih resorov v smislu določb novega
zakona o vrhovni državni upravi. Re-
organizacija naj se izvrši v skladu z
intencijami vlade in novega zakona na
ta način, da se državna administracija
čim bolj poenostavi in poslovanje po-
speši. Predvsem naj se združijo vsi so-
rodni oddelki, osnujejo potrebne direk-
cije in pregrupirajo posamezne usta-
nove.

V zvezi s to okrožnico ministrskega
predsednika so se tekom današnjega

dne vršile v vseh resorih konference
ministrov z načelniki posameznih od-
delkov in strokovnimi referenti, na ka-
terih so razpravljali o novi ureditvi in-
terne organizacije in sestavi tozadevnih
uredb in navodil. Zlasti v ministrstvih
poljedelstva, pravde, socialne politike
in javnih del se vrši intenzivno delo za
čimprejšnjo likvidacijo onih resorov, ki
so bili z novim zakonom o vrhovni dr-
žavni upravi ukiniti ter združiti s te-
mi resori. Razpravljajo se zlasti o tem,
ali se naj za ukinitve resore osnujejo
pri posameznih ministrstvih generalne
direkcije ali pa posli bivših resorov
porazdele tako, da bo potrebna morda
samo organizacija po enega novega od-
delka. Za jutri dopoldne je sklicana v
dvorano vrhovnega zakonodajnega sve-
ta v poslopju zunanjega ministrstva
medministrstvena konferenca, ki se je
bodo udeležili tudi ministrski predse-
dnik ter vsi načelniki in referenti mi-
niststev. Na konferenci bodo razpra-
viali o enotni organizaciji ministrstev v
pravcu pocenitve in izboljšanja uprav-
nega aparata.

Priprave za obnovo pogajanj z Italijo Obiski poslanika Gallija v zunanjem ministrtvu - Raz- govori o možnostih obnove prijateljskega pakta

Beograd, 5. aprila. p. V diplomatskih
krogih so bili v zadnjem času opaženi
česti poseti italijanskega poslanika go-
spoda Gallija pri zastopniku zunanjega
ministra dr. Kumanudiju. Naravno je,
da so vzbudili ti poseti veliko pozor-
nost, zlasti še glede na znano dejstvo,
da si je vlada stavila kot eno svojih
najvažnejših nalog ureditev odnošajev
z vsemi sosednimi državami. Zato se
tudi poseti italijanskega poslanika
spravljajo v zvezo z obnovo prijateljske-
ga pakta med Jugoslavijo in Italijo.
Vaš poročevalec se je zaradi teh vesti
obrnil na merodajno mesto, kjer je do-
bil naslednje informacije:

»Kakor znano, je še vedno odprto
vprašanje prijateljskega pakta med Ju-
goslavijo in Italijo. Prijateljski pakt, ki
je bil sklenjen leta 1922., je, kakor zna-
mo, potekel 27. julija t. l. in je bil samo
provizorično podaljšan za šest mese-
cev. Med tem časom so nastopili do-

godki, ki so onemogočili nadaljevanje
pogajanj za podaljšanje pakta, tako da
je pogodba definitivno ugasnila.

Sedaj je vlada posvetila vso svojo
pozornost ureditvi zunanje-političnih
vprašanj ter je v zadnjem času uredila
odnošaje z Grčijo, s katero je bil baš
te dni podpisan prijateljski pakt. V te-
ku so pogajanja za ureditev odnošajev
z Bolgarijo in je sedaj prišlo na vrsto
tudi vprašanje prijateljskega pakta z
Italijo. Odnosaji med Jugoslavijo in
Italijo so ostali po poteku prijateljskega
pakta sicer nespremenjeni, vendar pa
je želja obeh vlad, da se obnovi prijateljske-
ga pogodba. Razgovori, ki se vrše
med zastopnikom zunanjega ministra
in italijanskim poslanikom, imajo zgolj
značaj pripravljanih razgovorov, kate-
rim bodo šele po principijalnem dogo-
voru sledila pogajanja za definitivno
sklenitev prijateljske pogodbe.

Reorganizacija naše informacijske službe

Delokrog novega tiskovnega urada - Naloge petih oddelkov
Osredotočenje vse poročevalske in informacijske službe

Beograd, 5. aprila. p. »Novosti« objavljajo
informacije o organizaciji novega cen-
tralnega tiskovnega urada, ki bo v smislu zaka-
na o vrhovni državni upravi osnovan pri
ministrskem predsedstvu. Po teh informacijah
bo razdeljen centralni tiskovni urad na
pet oddelkov: radio postaja Avala, inozem-
ski tisk, domači tisk, oddelki za informacijo
in propagando ter arhivski oddelki. Ra-
dio postaja Avala bo stavljenja docela v
informativno službo ter bo oddajala večer-
kat na dan v raznih jezikih vesti, ki jih
bo stavljal na razpolago centralni tiskovni
urad. Oddelki za tisk bo imel nalogo, da
ekscerpira inozemske liste in stavlja
materijal na razpolago vsem zainteresira-

nim ministrstvom, uradom in domačemu ti-
sku. Na drugi strani bo imel ta oddelki
naloge, ekscerpirati domači tisk in dajati
poročila in informacije za inozemstvo. Od-
delki za domači tisk bo skrbel pred vsem
za informativno službo domačega tiska, bo
zbiral material iz poedinah resorov in ga
v primerni obliki objavil. Propagandni
oddelki bo vodil propagando doma in v
inozemstvu ter bo sestavljal knjige in bro-
šure, v katerih bo obravnaval posamezna
vprašanja in probleme. Vse publikacije, se
bodo izdajale v domačem, francoskem, an-
gelskem in nemškem jeziku. Ta oddelki bo
pospeševali zlasti pažljivo raznim gospodarskim
pa tudi političnim problemom.

Načrt novega civilnopravnega reda

Za 8. t. m. je sklicana konferenca strokovnjakov - Zahteva
po popolni izvedbi načela svobodnega sodniškega prevdarka

Beograd, 5. aprila 6. Dne 8. t. m. bo imel
v ministrstvu doživljati gotove izpre-
membe vsled stremeljen, da bi se ohranile
nekatero določbe srbskega civilno-sodnega
postopka. Najvažnejše izpremembe so bile
izvršene na polju dokaznega postopka. V
Srbiji so namreč sodišča upoštevala kot
polnovredni dokaz izpovedi prič le o stva-
reh, ki so dosegale vrednost do 2000 Din,
nad to vrednostjo pa so veljale kot dokazi
samo polnopravne listine. To načelo je bilo
prenešeno tudi v novi načrt, tako da bi v
razpravi o vrednosti nad 2000 Din bil do-
puščen dokaz s pričami samo tedaj, ako bi
na to pristali obe stranki. Pričakuje se, da
bo strokovni svet ministrstva pravde od-
stranil te elemente iz načrta, ker bi otež-
kočili postopanje sodišč po svobodnem pre-
pričanju ter preiskavo o materialni resni-
ci. Glavna prednost zakonskega načrta je
ustni postopek dočim ima pismeni služiti
samo kot priprava za ustno razpravo. O
predmetih do vrednosti 10.000 Din imajo

soditi sodniki poedinč pri okrajnih sodiščih
od 10.000 do 30.000 Din okrajni poedinč pri
okrajnih sodiščih, o večji vrednosti pa se-
nat treh sodnikov pri okrajnih sodiščih.

Dr. Štampar direktor za narodno zdravje

Beograd, 5. aprila. 8. O združitvi mi-
niststva narodnega zdravja z ministrstvom
socialne politike se doznava, da bo nače-
loval direktorji za narodno zdravje dr. An-
drej Štampar. Ni izključeno, da bo dr.
Štampar ob enem imenovan za pomočnika
ministra socialne politike in narodnega
zdravja.

Vinski zakon še ni sprejet

Beograd, 5. aprila. p. Nekateri listi so ob-
javili vest, da je kralj včeraj podpisal novi
vinski zakon. Vašemu poročevalcu je bilo
na pristojnem mestu rečeno, da ta vest ne
odgovarja resnici, ker kralj novega vin-
skega zakona še ni podpisal. Načrt novega
vinskega zakona še niti ni definitivno se-
stavljen. V ministrstvu za poljedelstvo je
več osnutkov iz prejšnje dobe, ki pa mora-
jo biti šele pregledani po strokovnjakih, na-
kar bo sestavljen definitivni zakonski na-
črt in predložen v sankcijo na najvišje me-
sto.

Grozna železniška katastrofa v Rumuniji

Brzovlak je skočil s tira in se docela razbil - Doslej so
potegnili izpod razvalin 38 mrtvih in 72 težko ranjenih

Bukarešta, 5. aprila p. Sinoči se je
pripetila železniška katastrofa, kakrš-
na po svetovni vojni v Rumuniji še ni
bila zabeležena. Ponesrečil se je brzo-
vlak, ki odpelje zvečer iz Bukarešte.
Na progi Bukarešta-Jassy se je tik
pred postajo Babovci

iztiril ves vlak in skotalil preko nas'pa.

Vlak je vozil z brzino 60 km. Signal
pred postajo je kazal prost prehod in
zato strojevodja niti ni zmanjšal br-
zine.

Zaradi napačno postavljene kretnice

pri uvozu v postajo se je najprej iz-
tirila lokomotiva in v naslednjem tre-
nutku prevrnila preko napis. Prvi tri-
je vagoni so se zaleteli s toliko silo
drug z drugega, da so se zajahali in
končno docela razbili. Tudi zadnja dva
vagona sta se prevalila preko nasipa.
vendar pa sta manj poškodovana.
Kmalu po katastrofi je sledila

eksplozija parnega kotla lokomotive.

Ker leži postaja Babovci precej na sa-
moti, ko se tudi reševalna dela zelo
zavlekla. Zaradi vladajočih snežnih
zametov je prispela pomoč šele proti
jutru. tako da so razbiti vagoni, pod
katerimi je stekalo nešteto ranjencev,

ležali vso noč v snegu.

Ker pa so bili vagoni in lokomotiva do-
besedno vrnjeni drug v drugega, so
bila

reševalna dela zelo težavna

in so le počasi napredovala. Z največ-
jo previdnostjo so morali razkopavati
razvaline in posluševati so se morali

avtogenskih varilnih aparatov, da so
razlagali železno ogrodje.

Do 6. ure zvečer so potegnili izpod
razvalin

38 mrtvih in 72 težko ranjenih.

Izpod razvalin pa še vedno odmeva
stokanje ranjencev. Števila mrtvih ni
mogoče ugotoviti niti približno. Vseka-
kor se računa, da so

mrtvi vsi potniki prvih treh vagonov,
dočim v zadnjih dveh vagonih ni ostal
niti eden potnik nepoškodovan.

Mrtva sta tudi strojevodja in kurjač,
ki ju je docela zmečkalo in poparilo,
tako da so našli pod razvalinami sa-
mo še kup ožganih kosti. Identitete
mrtvecev doslej še niso ugotovili.

O nesreči je bila takoj obveščena ge-
neralna direkcija železnice v Bukarešti,
ki je poslala na lice mesta posebno ko-
misijo, da ugotovi vzrok nesreče. Do-
sedanja preiskava je dognala, da je
nesrečo zakrivil kretničar.

Svojo napako je opazil šele v trenot-
ku, ko je bil vlak oddaljen od usodne-
ga mesta samo še 10 m in napake že
ni bilo več mogoče popraviti. Svest si
svoje krivde je kretničar takoj po ka-
tastrofi pobegnil in ga doslej še niso
mogli najti.

Ranjencem je bila na licu mesta pro-
žena prva pomoč, nakar so jih s poseb-
nim vlakom odpremili v Bukarešto.

Materijalna škoda je ogromna

in sodi se, da bo stala nesreča rumun-
sko državo skupno z odškodninami, ki
jih bo morala plačati ponesrečenim
potnikom, nad 30 milijonov lejev.

Pred rešitvijo avstrijske vladne krize

Koalicija dosedanjih vladnih strank je zagotovljena - Posve-
tovanja o delovnem programu - Glavna težkoča je vprašanje
hišnih najemnin

Dunaj, 5. aprila s. Nocoj ob 18. uri se je
vršil razgovor med voditelji vseh treh me-
ščanskih strank, na katerem se je ugotovi-
lo, da so dosedanje tri večinske stranke tr-
do odločene zopet prevzeti odgovornost za
zvezno vlado. Skiciralo se je tudi nadaljnje
postopanje. Jutri bodo najprej posvetovali
s socialnimi demokrati o delovnem
programu, ki je bil v glavnih potezah že
določen na današnjem razgovoru večinskih
strank. Socialnim demokratom se bo pre-
vsem predložilo vprašanje, ali so za parla-
mentarno obravnavo glavnega vprašanja
avstrijskega, namreč stanovanjskega vpra-
šanja. Od odgovora na to vprašanje bo od-
visno vse ostalo. Večina stoji na stališču,
da se mora brezpogojno povisati hišna najem-
nina, da se v hišah naloženi kapital ne izgu-
bi za narodno gospodarstvo. Ako so social-
ni demokrati pripravljeni razpravljati o tem
vprašanju v tem smislu, potem bi ta kon-
cesija imela svoje posledice tudi v sestavi
in v kurzu nove zvezne vlade. Potem bi
odpadla potreba ostrejšega kurza in sesta-
ve kabineta močne roke. Sicer pa bi obsto-
jala samo ta možnost. V zvezi s tem se je
že včeraj govorilo o kabinetu pod vodstvom
politijskega predsednika Schobara. Kar pa je
le vaga kombinacija.

Gradec, 5. aprila d. Predsedstvo štajer-
skih nacionalnih obrambnih organizacij je
sklicalo shod na katerem je zavzelo svoje
stališče napram poskusu koalicije meščan-
skih strank s socialisti. Imenom vodstva je

govoril inž. Rauter, ki je povdaril, da bodo
bojne organizacije nastopile z vsemi razpo-
ložitvimi sredstvi proti koaliciji z medna-
rodnimi brezdomovinci.

Dunaj, 5. aprila g. Današnji dan je bi-
stveno razjasnil politično situacijo. Ponov-
no sodelovanje treh meščanskih strank je
zagotovljeno. Koaliicijska pogodba se bo z
nekaterimi izpremembami, ki jih zahtevajo
dogodki zadnjega časa podaljšala. Pogodba
bo imela tudi ključno lojalnost meščan-
ske stranke so odločene voditi posle drža-
ve s kabineto, ki bo glede strank enako
sestavljena kakor dosedanja Seiplova vlada.
Zdi se, da je vprašanje večine, ki je bilo
prvi pogoj za rešitev krize rešeno v popo-
lozno zadovoljnost meščanskih strank. Sedaj
stopa v ospredje drugo važno vprašanje, to
je določitev delovnega programa, ki ni od-
visen od odobritve večinskih strank, tem-
več ki se mora vzeti na znanje tudi od
opozicije. Jutrišnja konferenca krščansko
socialnega komiteja petorice s predse-
stvom socialno demokratske stranke bo
mogoče že prinesla odločitev, ali je odstop
dr. Seipla v toliko razčistil situacijo, da je
mogoče ob blagohotni opoziciji socialnih
demokratov mogoče uspešno delovanje pa-
lamentu. Ako pa se tozadevne nade ne bo-
do izpolnile, potem meščanske stranke ne
bodo opustile sestaviti vlado močne roke
ki bi imela nalogo, da hodi svoja pota in
ki bo skušala doseči cilje, ki so si jih stavi-
le meščanske večinske stranke.

Odločilen poraz mehiških vstašev

Velikanske izgube upornikov - General Escobar je tudi to
vladnim četam

Mexico, 5. aprila d. Vladnim četam se je
posrečilo končno zajeti večino uporniških
čet ter jih obkolili v kotlini pri mestu La
Reforma. Ustaši so ponovno poskušali pre-
biti železni obrabo vladnih čet ter deset-
krat napadli utrjene postojanke Callesove
armade. Vsi napadi pa so bili s krvavimi
izgubami odbiti. Ko so bile uporniške čete
zaradi neuspešnih naskokov že močno utru-
jene, so vladne čete izvedle odločilni uda-
rec, čim so prispele pomožne čete gene-
rala Almazana. Njihov napad je popolnoma
uspeh ter so bile v kratkem času zavzete
vse najvažnejše postojanke upornikov, da
tem ni preostalo končno drugega, kakor
brezpogojna predaja. Izgube upornikov so
bile nad vse krave, tako da je ostala ve-
čina Escobarjevih vojakov mrtvih na bo-
jišču. Živa je ostala le mala peščica konje-
nice, ki se je vdala na kolodvoru. Težke
pa so bile tudi izgube zveznih čet, ki so
množično zaprosile mehiško vojni ministrstvo,
naj nemudoma pošlje nekaj sanitetnih vla-
kov s potrebnim spremnim osebjem in več-
jo množico zdravil.

Pri pregledovanju padlih in ujetih upor-
nikov so ugotovili, da je vodja uporniških
čet general Escobar tudi to pot srečno
ušel. Po pripovedovanju ujetnikov je po-
begnil v spremstvu nekaterih najbližjih pri-
jateljev proti severu proti Sonori. Vlad-

ne čete so poslale za njim poseben oddelk
konjenice ki ji je obljubljena velika na-
vrada ako najde Escobarja živega ali mrt-
vega.

Po mnenju mehiške vlade je s tem po-
razom upornikov upor v glavnem udušen
in dosežena popolna zmaga.

Mexico, 5. aprila s. Borba med uporniki
in zveznimi četami pri Jimenezu in La Re-
forma je bila ena najbolj ogorčenih in naj-
bolj krvavih v zgodovini mehiškega revo-
lucije. Zvezne čete so na bojišču dobile 800
trupel upornikov in približno 1000 ranjen-
cev. Uporniški general Escobar je predvče-
rajšnjim pobegnil iz Jimeneza.

Pogajanja z Rumunijo

Beograd, 5. aprila p. Jutri zvečer bo
prispela v Beograd rumunska delegacija, ki
bo vodila pogajanja z našo delegacijo za
rešitev vseh še nerešenih vprašanj, ki ob-
stojajo med našo državo in Rumunijo. Ker
gre za najrazličnejše probleme, je dele-
gacija zelo številna in šteje 24 članov. Tudi
naše znanje ministrstvo le že sestavlja
delegacijo, ki ji bo predsedoval pomočnik
zunanjega ministra dr. Lujo Bakotić. Prva
sela obeh delegacij se bo vršila v ponedel-
jek, dne 8. t. m. Predvidoma bodo trajala
pogajanja več tednov.

Pred obnovitvijo konkordatskih pogajanj

Po informacijah zagrebskih »Novosti« se bodo kmalu obnovila pogajanja za konkordat

Zagreb, 5. aprila. »Novosti« objavljajo dalje poročila iz Beograda o obnovi pogajanj z Vatikanom. Z ukinjenjem ministrstva ver se je pojavilo vprašanje, kaj bo z zakonskimi predlogi, ki jih je izdelalo to ministrstvo. Gre za zakonski načrt o pravoslavni cerkvi, o interkonfesijskem zakoniku in zakonu o muslimanski verski zajednici. Vprašanje konkordata bi se imelo rešiti že leta 1925. Že takrat je bilo skoro vse pripravljeno ter je naša delegacija pod vodstvom Voje Janjića započela v Rimu pogajanja z zastopniki Vatikana. V delegaciji sta bili tudi tedanji naš poslanik v Rimu dr. Josip Smoljaka in načelnik katoliškega od-

delka ministrstva ver dr. Lanović. Delegacija je prekinila pogajanja, da bi prejela od vlade podrobna navodila in obvestila, prav v tem času pa je došlo do spora med našo državo in Vatikanom, zaradi zavoda sv. Jeronima, vsled česar je bilo delo za zaključitev konkordata prekinjeno. Delegacija se je vrnila v Beograd, delo za zaključitev konkordata se do danes ni nadaljevalo, čeprav je bilo vprašanje zavoda sv. Jeronima med tem že rešeno. Sedaj se bodo pričela nova pogajanja, da se dovrši delo, ki je bilo prekinjeno l. 1925. ker obstoji za to razpoloženje na obeh straneh.

Mednarodna železniška konferenca v Splitu

Zastopanih je po 60 delegatih 14 držav — Sestava pravilnika o mednarodnem tovornem prometu — Otvoritev konference

Split, 5. aprila. Danes dopoldne se je pričela v občinski posvetovalnici mednarodna konferenca za tovorni promet. Na konferenci zastopa 60 delegatov 15 raznih evropskih držav. Našega prometnega ministra in generalno direkcijo železnice zastopa pomočnik direktorja v Zagrebu inž. Senjanović. Konferenci predseduje češkoslovaški ministrski svetnik Hula. Najvažnejša točka delovnega programa je sestava pravilnika

o mednarodnem tovornem prometu. Pred otvoritvijo konference je pozdravil delegate zastopnik splitskega mesta prof. Barać. K. je najprej govoril hrvatski, potem pa nemški in francoski. Za njim je pozdravil delegate v imenu prometnega ministra inž. Senjanović. Predsednik Hula se je zahvalil za pozdrav in lep sprejem ter otvoril konferenco, ki je takoj prešla na dnevni red. Zasedala bo štiri do pet dni.

Bolgarski kralj Boris v Pragi

Kralj se je spoznal z vodilnimi čl. politiki — Mudil se je v Lani kot gost predseidnika Masaryka

Praga, 5. aprila. h. Kralj Boris je danes posetil mestno hišo, kjer ga je sprejel primator Baxa. Predsednik republike Masaryk je danes kralju Borisu na bolgarskem poslanstvu vrnil obisk. Zvečer je kralj Boris odpotoval iz Prage. Jutrišnja »Prager Presse« piše ob priliki poseta kralja Borisa naslednje: Že dalj časa je kralj Boris nameraval spoznati predsednika republike Masaryka. Porabil je priliko potovanja k svojim sorodnikom da je izvršil to namero. Včeraj popoldne sta bila na banketu v gradu Lani predstavljena kralju ministr-

ski predsednik Udržal in zunanji minister dr. Beneš. Ob tej priliki se je vršil daljši razgovor. Čeprav poset kralja Borisa nima političnega ozadja, je vendarle nudil priložnost za medsebojno izmenjavo misli. Kralj Boris se je predvsem zanimal za kulturna in gospodarska vprašanja. Vsi praški listi komentirajo poset v Bolgariji simpatičnih člankih. Razgovori s kraljem Borisom so vzbudili veliko pozornost v vseh poslaništvih ter slutijo za tem posetom in za razgovori razne možne vplive na balkansko politiko Bolgarske.

Železnica Gjevgielija-Solun

Kakor smo že poročali, je bila v zvezi s prijateljsko pogodbo med našo državo in Grčijo sklenjena tudi konvencija glede eksploatacije proge Gjevgielija-Solun. Včerašnja »Prager Presse« prinaša o tej konvenciji od svojega atenskega poročevalca obširno poročilo, iz katerega posnemamo naslednje.

Progo Solun-Gjevgielija je zgradila Turčija iz lastnih sredstev, eksploatacijo proge pa je s pogodbo odstopila družbi Compagnie des Chemins de fer orientaux. Po prevzemu te proge od strani Grčije je francoska družba zahtevala od grške vlade priznanje pravice do eksploatacije in izročitev vsojnega parka in naprav, ki so bile njena last. Spor se je vlekel do l. 1923. ko je francoska družba sklenila z nekim jugoslovenskim finančnim konzorcijem pod imenom Syndicat National des Chemins de fer in pod garancijo jugoslovske vlade pogodbo, po kateri je francoska družba odstopila za 20 milijonov frankov jugoslovenskomu finančnemu konzorciju vse svoje pravice, naprave in ves vozni park na progi Solun-Gjevgielija. Vse zahteve francoske družbe napram grški državi so torej prešle na ta jugoslovenski konzorcij.

Leta 1925 je naša vlada pričela z Grčijo pogajanja glede priznanja pravice jugoslovanskega finančnega konzorcija do eksploatacije proge; pogajanja niso rodila nikakega uspeha. Pri ponovnih pogajanjih med Ninčevićem in Pangalosom je naposled prišlo do sporazuma, v katerem je Grčija v polni meri priznala te zahteve. Do ratifikacije te konvencije vendar ni prišlo, ker je med tem nadel Pangalosov režim in je novi režim razveljavil od Pangalosa z Jugoslavijo sklenjene konvencije.

S konvencijami, sklenjenimi 17. marca med grškim zunanjim ministrom Karapanosom in dr. Kumanudžem v Ženevi, je bil tudi ta problem definitivno rešen. V njih se je namreč Jugoslavija v svojem imenu in v imenu gori omenjenega jugoslovanskega finančnega konzorcija odločevala vsem pravicam do proge Solun-Gjevgielija. Grčija pa se je obvezala, da bo Jugoslavija povrnila vsoto 20 milijonov frankov, in sicer 10 milijonov 2 meseca po podpisu pogodbe, ostalih 10 milijonov pa eno leto pozneje s 6% obrestmi od leta 1923 dalje.

Izenačenje trošarine na žganje

Beograd, 5. aprila. p. V ministru za poljedelstvo je posebna komisija sestavljena zakon o izenačenju trošarine na žganje. Kako znano, v Srbiji doslej niso plačevali te naših krajev za kmetijsko prebivalstvo precej obširne davštine. Že bivša Narodna skupščina je skušala večkrat rešiti to vprašanje, vendar pa je bilo iz političnih ozirov vedno znova odloženo. Z novim zakonom bo uvedena enotna trošarina za vso državo in ni izključeno, da se bo glede na pričakovani večji donos nekoliko znižala v primeri s sedanjo.

Novo Meštrovićevo delo

Split, 5. aprila. Kipar Ivan Meštrović, ki bi se sedaj v Splitu, izdeluje portret znanega arheologa in učbenika Frana Bulića,

Včerašnje avdijence

Beograd, 5. aprila. p. Kralj je danes sprejel v avdijenci vojnega ministra generala Hadžića, finančnega ministra dr. Svr. Jugo, poljedelskega ministra dr. Frangeša in ministra brez portfelja Nikolo Uzunovića.

Vojvoda Stepanović zopet nevarno obolel

Beograd, 5. aprila. p. Po vestih iz Čačka, se je zadnje dni zdravstveno stanje vojvode Stepanovića tako poslabšalo, da so zdravniki v največjih skrbih. Boje se, da vojvoda zaradi visoke starosti ne bo prestal bližajoče se krize.

Likvidacija ministrstva ver

Beograd, 5. aprila. 6. V ministru pravde posluje ena glavna in tri specialne komisije za likvidaciju ministrstva ver in združitev tega resora z ministrom pravde. Glavna komisija ima nalogo izvršiti pravno in finančno likvidaciju, specialne tri komisije pa proučujejo vprašanje ureditve katoliškega, pravoslavne in muslimanskega oddelka, ki bodo še nadalje obstajali kot posebni odseki v ministru pravde. Ko bo izvršena likvidacija ministrstva ver, se bo osnoval v ministru pravde verski odsek, ki bo vršil dosedanje funkcije ministrstva ver. Temu odseku bo načeloval direktor.

Pogoji za kolodvorske restavracije

Beograd, 5. aprila. p. Ker potečejo 1. maja številne najemniške pogodbe za kolodvorske restavracije, je prometno ministru izdala nova navodila o razpisu licitacij. Dosedanji pogoji so znatno spremenjeni in stavljeni razne nove zahteve pred vsem higijenskega značaja, pa tudi glede cen. Ugotovljeno je namreč, da so bile na nekaterih restavracijah cene zelo pretirane, kar je zelo škodovalo našemu ugledu in imenju. Ministru zahteva, da mora vladati na vseh restavracijah največja čistota, solidna postrežba in poleg solidnih cen res prvostavno blago.

Pot ministra Frangeša v Južno Srbijo

Beograd, 5. aprila. p. Minister za kmetijstvo dr. Frangeš je v spremstvu načelnika poljedelskega ministrstva dr. Gjurića odpotoval v Južno Srbijo, kjer ostane več dni. Na svojem potovanju bo pregledal v prvi vrsti stanje posevkov, ki so v letošnji zimi mnogo trpeli. Nadalje bo inspiciral naseljeniške kolonije, vzorno posestvo v Džami kapiji in delovanje posameznih poljedelskih združenj.

Čsl. prometni minister v Dal-maciji

Split, 5. aprila. 6. Sinoči se je mudil v Splitu češkoslovaški prometni minister Najman, ki je bil na oddihu v Dubrovniku in se sedaj vrača zopet v Prago.

Seiplov odstop je v zvezi z interesi cerkve

Že prve vesti o odstopu avstrijskega državnega kancelarja dr. Seipla so vedele povedati, da je vzroke za odstop iskati izven parlamentarne politike. Naglašalo se je pri tem, da je dr. Seipel o velikonočnih praznikih »premisliš položaj«. Zatrjuje se, da je nanj vplival kardinal Piffli, ki že dolgo smatra, da je prominentna vloga duhovnika v vodstvu strankarske politike na škodo interesa vere in cerkve.

Kakor se je namreč v krščansko-socialni stranki vedno bolj organizirano spajala politika in stranka z vero in cerkvijo, tako je socijalno-demokratska opozicija odgovorila z enakim načinom borbe ter udarila po veri in cerkvi, da zadene stranko in politiko. Socialisti so na Dunaju razvili nadvse živahno gibanje »proč od Rima«. Ta pokret je imel hude posledice za katoliško cerkev na Dunaju, da je zlasti duhovščina s skrbjo gledala v bodočnost. Delavstvo je v tisočih izstopalo iz katoliške cerkve in socialistično glasilo je povdarjalo, da »politika dr. Seiplove vlade sili delavstvo, da obrača hrbet njegovi cerkvi«.

Statistični podatki dunajskega anagrafičnega urada so od prevrata sene stalno izkazovali velik porast izstopov iz raznih verskih zajednic v obče, zlasti pa iz rimske-katoliške cerkve. Za zadnjih devet let so na razpolago podatki, ki pričajo, da je v tem času izstopilo na Dunaju iz rimske cerkve skupno preko 120.000 oseb. Ako se primerja to število z izstopi zadnjih devetih let pred vojno, se je število izstopov iz katoliške cerkve podestorilo. Ta številka je morala zaskrbeti cerkvene kroge, tembolj ker so vedeli, da je socijalistična stranka v l. 1928. še pojačila agitacijo, tako da so izstopi v preteklem letu dosegli svoj višek. Listi opozicije so zmagoslavno objavljali te rezultate ter naglašali, da od reformacije ni bilo na Dunaju verskega gibanja, ki bi tako globoko seglo v vse sloje prebivalstva.

To je cerkvene kroge navdalo z vedno večjo skrbjo. Zlasti vznemirjena je bila v zadnjem času duhovščina, ki opravlja dušnopastirske posle in ki je s strahom opazovala dnevne izstopne iz vere, ko je morala te spremembe objavljati v matičnih knjigah. Za stvar se je končno zavzel tudi kardinal Piffli in dr. Seipel se je moral odločiti za odstop, ki je tem bridkejša, ker zanjo trenutno ni parlamentarnega povoda. Moral je žrtvovati koristi stranke, da obvaruje škodo vero in cerkev.

S tem odstopom se bo morda dalo zaježiti kolikortoliko cerkvi sovražno gibanje. Škoda, ki jo je utrpela cerkev zadnjih pet let na Dunaju, pa ne bo mogoče z lepa popraviti.

Nova državljanska vojna na Kitajskem

Obnova notranjega mira in reda, restitucija enotne državne notranje politične organizacije in pričetek ugodnejših odnosov napram inozemstvu, vse to se je na Kitajskem že pričelo in nadaljevalo ne samo notranji, marveč tudi vnanji svet z vedno večjim zaupanjem v mladi kitajski nacionalizem in njegove organizacijske sposobnosti.

Centralna Kitajska vlada v Nankingu je dosegla tudi ta uspeh, da je priznala tudi Mandžurija njeno vodstvo in se podredila njeni zastavi. S tem se je po dolgem presledku obnovila enotna oblast nad vsemi provincami, ki politično prihajajo v poštev, kakaj, kaj se godi v Tibetu, v Kitajskem Turkestanu in drugih ogromnih deželah Kitajske centralne Azije, zato se brigajo v Nankingu zelo malo.

V zadnji dobi je dosegla nankinska vlada velik uspeh tudi napram Japonci. Japonci so pristali na to, da odpočije svoje čete iz province Santung, kamor so jih poslali v času vojne med kitajskim severom in jugom. da »ščitijo« tamkaj japonske naselje in njihovo imetje. Izpolnitev te zahteve je bila predpogoji, da se prično Kitajsko-japonska pogajanja tudi za ureditev drugih problemov, trgovinskih, gospodarskih, pravnih in političnih, ki so danes aktualni v največji meri. Z drugimi državami, tudi velesilami, je Kitajska slične probleme že rešila v posebnih pogodbah; z njimi je pričela Kina napram vnanjemu svetu uveljavljati svojo pravno, carinsko in trgovinsko neodvisnost ter suverenost, kar pomeni toliko kot pričetek likvidacije exterritorialnosti, konsularne sodnosti in carinske nesamostojnosti. Vse to pa je Kitajska mogla doseči, ker se je mogla sklicevati na argumente notranjega reda ter trdne enotne oblasti.

Ali v najnovejši dobi preti državni nova preiskunja. V vrstah nacionalistične stranke Kuomintang, ki je s tolikim uspehom izvedla notranjo borbo ter porazila konservativni sever, je nastal notranji razdor. Ne glede na borbo s komunističnimi elementi, ki v stranki še vedno ni popolnoma pojenjala, stranka v političnem pogledu ni enotna. Izobličili sta se v njej dve struji, ki ju loči v prvi vrsti različno naziranje o bodoči ustavi, odnosno upravni razdelitvi države. Centralna vlada v Nankingu, glavno vodstvo stranke, kjer je najbolj merodajni general Čangkaiček, ima v tem težnje, da se Kitajska preuredi tako, da dobi province, kolikor mogoče velio samoupravo; saj je bil Kuomintang že od nekdaj federalistično orijentiran. Opozicija v stranki pa gre še dalje in zahteva, da mora iti avtonomija province tako daleč, da pomeni domala toliko kot vojaško in finančno samostojnost napram centrali. Tako pa seveda strankino vodstvo ni pripravljeno popustiti, posebno ko je dozdaj Kina hiralna ravno radi prevelike provincialne neodvisnosti, ki je pomenila seveda v času anarhije najhujšo avtokratijo. Razdor med obema kriloma se je večal, kongres stranke, ki se je vršil pravkar v Nankingu, spora ni mogel poravnati. Anticentralistične težnje zastopajo radikalnejše vojaško politični faktorji v Kantonu in Hankovu, obeh velikih mestih, ki sta imeli po nekaj časa v svoji sredi vodstvo Kuomintanga ter nacionalistične vlade. Nedvomno je težnja po vodilni vlogi, dalje pa tudi osebna zavidenost napram Čangkaičeku zelo važen moment, ki je mnogo pripomogel poostitvi odnosov med Nankinom na eni in Hankovom ter Kantonom na drugi strani.

Zadnji čas je napetost toliko narasla, da je Hankov Nankingu odrekel vojaško in politično pokornost, na kar je Čangkaiček odgovoril z vojaškimi pripravami. Po zadnjih poročilih se zdi, da je Kitajska neposredno pred izbruhom nove državljanske vojne, v kateri si bosta merili svoje sile obe krili Kuomintanga.

Sneg in mraz po vsej Evropi

Beograd, 5. aprila. p. Po poročilih iz vse države je temperatura skoro povsod padla pod ničlo. Izvzemši Slovenijo in Primorje, je posod drugod ves dan snežilo. V valjevskem okrožju je zapadlo pol metra, v vranjskem pa celo 1 m snega. Najnižja temperatura je bila danes zabeležena v Užicu, kjer so imeli 8 stopinj pod ničlo.

V ostalih krajih so bile davi ob 8. naslednje temperature: Beograd —1, Petrovaradin —2, Zagreb —1, Ljubljana —3, Sarajevo —3, Niš —2, Kos. Mitrovica —3, Skopje plus 2, Kragujevac —2, Užice —8, Peč —1, Štip —1. Zaradi večdnega deževja prejšnjih dni in talenja novo zapadlega snega, so skoro vse reke močno narasle, tako da groze ponekod zlasti ob Vardaru in ob Drini nove poplave.

Rim, 5. aprila. a. Zadnje noč je v Benetkah snežilo.

Pariz, 5. aprila. a. V mnogih krajih Francije močno sneži. V Vogezih je zapadlo že 40 cm snega. Tudi iz Savojke javljajo snežne meteže. Mraz v teh krajih je posebno hud, v nekaterih krajih celo 15 stopinj pod ničlo.

Hmeljski trg

Zatec, 5. aprila. h. Tržni položaj nespremenjen. Cene 1150 do 1400 K&K. Promet 60 meterskih stotov.

Jan Skala v Sloveniji

S snočnim monakovskim brzovlakom je dospel v Ljubljano znani lužiško-srbski publicist in urednik manjšinskega glasila »Kulturwehr« g. Jan Skala, ki bo imel po raznih mestih v naši državi predavanja o narodno-manjšinskem problemu. G. Skala je bil deležen v Sloveniji že na prvi postaji, na Jesenjakih, izredno prisrčenega pozdrava. Prva sta mu stopila nasproti odposlanca pripravljalnega odbora g. Bučar od ZKD in g. Doktorić od Slovenske stranke, nakar je pozdravil kulturnega predstavnika najmanjšega bratskega naroda lužiških Srbov v imenu Sokola podstarosta br. Osvald, v imenu občine g. dr. Kogol, v imenu župljanov pa duh. svet. g. Anton Kastelic. Prisrčen je bil prizor, ko je stopila pred g. Jana Skalo mala šolarica Manfredova, ki ga je enako počastila s primernim nagovorom ter mu izročila šopek rododendrona in nageljnov. Po tem lepem sprejemu, ki je g. Skalo prijetno presenetil, so Jeseničani bratskega gosta povabili v kolodvorsko restavracijo na malo zakusko, pri kateri je restavratore g. Osvald serviral najizbranejša vina.

Po zakuski je g. Skala v družbi gg. Bučarja in Doktorića nadaljeval pot v Ljubljano. Tu so ga pri izstopu iz vlaka pozdravili v imenu ZKD direktor g. Jug, starosta JSS br. Engelbert Gangl, za Slovenščino klub g. dr. Božič, v imenu koroških Slovencev g. dr. Fellacher, za Jugoslovensko Matico g. dr. Pretnar in v imenu JC lige ravatelj g. Rasto Pustoslemšek. S kolodvorja se je odpravil g. Skala z avtomobilom v hotel Union, kjer ložira, nakar se je vršil zvečer še prijateljski sestanek v »Zvezdi«, ki so se ga udeležili predstavniki raznih kulturnih organizacij.

G. Skala bo imel v Ljubljani dve predavanji o Lužiških Srbih in manjšinskih problemih. Prvo bo danes ob 18. v veliki dvorani Uniona, drugo pa jutri v nedeljo ob 10. dopoldne v zbornici univerze. Dolžnost Ljubljancov je, da se obeh zanimivih predavanj udeležijo v največjem številu.

Ruski tenor g. Viting kot gost v Aidi

Za 1. april napovedani ruski tenorist g. Viting je pel šele danes Radamesa v Aidi. Gosp. Viting je tenor heroičnega značaja, zvočnega, jasnega metala, izdatne, četudi nemara nekoliko kratkospasne višine, s precejšno rutino in prav lepo, razločno izgovorjavo. Zelo radi bi ga slišali še v kak drugi uloži, kjer bi imel priložnost izkazati se tudi kot igravec.

Pri Aidi so sodelovali: v naslovni uloži ga. Vilfan — Kunčeva, dalje ga. Thierry. Kavčnikova, gg. Betetto, Rumpelj, Primožič itd. Predstava je bila razmeroma dobro obiskana, a bi sprito zanimivega gosta in vsestransko prav dobrega podavanja zaslužila številnejši obisk.

Demonstracije brezposelnih v Budimpešti

Budimpešta, 5. aprila. d. Zaradi naraščajoče brezposelnosti so izbruhnili ponovni nemiri brezposelnih delavcev, ki so se zbrahli pred borzami dela in pričeli demonstrirati po ulicah. Čuti je bilo ogorčene klince proti vladi in predsedniku vlade grofu Bethlenu. Demonstranti so nato odkorakali v velikem sprevodu pred narodno gledališče, kjer jih je razglašala policija na konjih. Manjše skupine so nadaljevale z demonstracijami pozno v noč ter ponovno napadle policijske patrle. Policija je nastopala zelo odločno in je aretirala večje število demonstrantov. Zvečer je izvedla politična policija tudi številne aretacije med komunisti, ki so osumljeni, da so skušali organizirati stavko poljedelskih delavcev za čas zetje.

Skrivnostna vožnja milijonarjeve jahte

Newyork, 5. aprila. d. Neki obrečni čoln je opazil v neposredni bližini newyorskkih pečin razpetih jader in brez krmarja privatno jahto znanega ameriškega milijonarja Lelanda Rossa. Na krovu je bilo opaziti štiri do nezavezti pijane mornarje. Po kabinah jahte je straža odkrila znake hude borbe in mnogo krvavih madežev, iz česar sklepajo, da so se mornarji uprli in ubili kapetana ter milijonarja Rossa. Mornarji taje umor kapetana in Rossa in se izgovarjajo, da sta oba zapustila jahto v bližini Floride.

Grozen zločin zavoljo krsta

Katovice, 5. aprila. d. V Elchenau pri Katovicah je našel jutraj v svojem staoavanju železniški sprevednik Kreger tri člane svoje družine mrtve s prerezanimi vratovi. Umorjena je bila njegova tačča, žena in štirinajst dni staro dete, ki bi imelo biti baš krščeno. Umor je najbrže izvršil Kreger sam, ker se je dan pred strahovitim umorom sprl s svojo ženo zaradi krsta svojega otroka. Kreger je hotel krstiti otroka po katoliškem, žena pa po protestantskem obredu. Nato sta se razšla in Kregerja ni videl nihče več, dokler se ni sam prijavil otrožnikom in jim naznanil strašno odkritje v svojem stanovanju. Sprevednik je bil aretiran, kakor tudi dva njegova brata, ker sta osumljena, da sta mu pomagala pri zločinu.

Strahovit požar v japonskem vlaku

Tokio, 5. aprila. V brzovlaku so se vneli in pričeli goriti med vožnjo spalni vozovi. Ker je bila zasnila zavora pokvarjena, ni bilo dolgo časa mogoče ustaviti vlaka, ki je drvel ves obdan s plameni skozi noč. Posamezni potniki so pričeli vsi obupani skakati skozi okna, da bi se rešili pred strahotno smrtjo v plamenih. Ko se je vlak ustavil, so ugotovili, da so zgoreli štirje spalni vozovi in v njih 19 oseb, dočim je 36 tako težko omečenih, da je le malo nade na njih ozdravljenju.

Čudno postopanje čsl. nogometnega saveza

Praga, 5. aprila. g. Za meddržavno tekmo Češkoslovaška — Jugoslavija, ki se bo vršila 28. junija, je češkoslovaški nogom. savez odzval klub Sparto in Slavija dolžnosti postaviti za to tekmo svoje igrače, ker klub sicer ne bi dala svojih igralcev na razpolago za meddržavno tekmo s Spasjo.

Domače vesti

„Življenje in svet“ št. 14

Pravkar je izšla številka 14. tedenske revije „Življenje in svet“ z naslednjo vsebino:

»Iz sarajevske stare mahale«
Milica Mironova opisuje zelo zanimivo nekdanje in sedanje življenje bosanskih muslimanov.

Prof. J. Huxley razpravlja o »Veri bodočnosti«
govori o razodetju, o primitivnih in visokih verah ter o konservativnih naziranjih in verovanjih.

V sestavku »Na vsakdanji kruh«
pripoveduje Janjo Kač, kako žive rudnine, rastline, ljudje in živali.

Pod naslovom »Gimnast ali sportnik?«
obravnavajo Ivo Zor pojma starega gimnasta in modernega telovadca.

Naslednji članek opisuje »Razvaline prastare civilizacije«,
zakar tudi interesanten pregled dvanajstletnega kulturnega boja v komunistični državi z naslovom

»Sovjetska Rusija v boju zoper vero«.
Ta članek podaja nazorno sliko, kako narasčajo sekte, v kakšnem stanju je pravoslavna cerkev in kaj misli o njej sovjetska oblast.

Zelo zanimiv opis je »Katlansko jezero«,
ki leži 25 km jugovzhodno od Skoplja, pa je le malomarno znano.

Citateljem revije dobro znani francoski potopisee Pierre Magard slika nazorno svoje doživljanje

»V boju s krokodili, orangutani in divjaki«.

Članek »Še nekaj zanimivih števil«
govori o naraščanju in padanju porodov v evropskih državah in Rusiji.

Republiki, ki jo štiti samo 40 vojakov, opisuje J. M. Chappell v sestavku

»Najmanjša republika na svetu«.
Zaradi praznikov je morala izostati obilna umetniška priloga, zato pa bosta prihodnji številki priloženi dve lepi sliki.

Revija »Življenje in svet« izlazi tedensko in stane polletno (zaključena knjiga) 40 dinarjev, mesečno 8 Din. posamezna številka pa samo 2 Din. — Naroča se v upravi, Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

* Visok angleški dostojanstvenik v Jugoslaviji. V Dalmaciji bo prišel danes ugledni britanski cerkveni dostojanstvenik škof Greig, ki igra veliko vlogo v političnem in gospodarskem življenju Velike Britanije. Prisostvoval bo jutri instalaciji pravoslavne škofa v Šibeniku. Njegova naloga je, da prouči politično, gospodarsko in socialno stanje naše države po uvedbi novega političnega kurza. Naša vlada je podrejenim organom, velikim županom in ostalim oblastvom naročila, naj v vsem gredo na roko britanskemu cerkvenemu dostojanstveniku za časa njegovega bivanja v naši državi. Škof Greig bo ostal nekoliko dni v Dalmaciji.

* Generalna direkcija davkov obvešča interese, da so vsa uradna mesta pri finančnih direktoratih in davčnih upravah zasledena in da se prošnje za nova imenovanja ne sprejemajo več.

* Konferenca slovenskih učiteljev. Mesečna julija letos se bo v Poznanju vršila konferenca zastopnikov učiteljskih organizacij iz vseh slovenskih držav. Na tej konferenci se bo definitivno sklepalo o ustanovitvi zveze vseslovenskega učitelstva.

* Nov telefonski imenik direktorije pošte in telegrafa v Ljubljani. Direktorija bo v kratkem izdala nov telefonski imenik za celo Slovenijo. Ta imenik bo vseboval tudi že nove številke avtomatske centrale v Mariboru. Za delno kritje stroškov se sprejemajo za imenik oglasi, in sicer od vsakogar, če je telefonski naročnik ali pa ne. Oglase sprejema vsaka pošta.

* Glavna skupščina Saveza JČ lig se bo vršila v nedeljo 28. t. m. v Beogradu z naslednjim dnevnim redom: 1. poročilo generalnega tajnika o delovanju v preteklem letu, 2. program kongresa v Splitu, 3. sprememba statuta, 4. vprašanja in predlogi delegatov. Vsaka liga ima pravico poslati na glavno skupščino Saveza tri delegate in razen tega še enega delegata za vsake 100 članov. Važno bo zlasti sklepanje o kongresu, ker je centrala v Pragi predlagala, naj bi se vršil kongres meseca julija, da morejo delegati kongresa združiti svoje potovanje v Jugoslavijo z bivanjem na morju. Tudi glede programa ima Praga svoje posebne predloge. Ker bo treba tudi organizatorično delovanje Saveza izpopolniti, bo potek letošnje glavne skupščine v Beogradu zelo važen in je potrebno, da se je naše lige polnoštevilno udeležijo.

* Prvo razstavo ikon je priredil v Zagrebu znani umetnik M. D. Gjurčič. Ikone so za ikonosostas grško-katoliške cerkve v Lipovljani, ki je odobren od ordinariata Križevske škofije. Ikonosostas tvori z leseno arhitekturo (od arh. Potthorkega) celoto ter je vzbudil zanimanje strokovnjakov cerkvene umetnosti. Slog ikon je bizantinski.

* Dijaški trgovske akademije v Solunu. Dijaški ljubljanski trgovske akademije so na svojem potovanju po Grčiji 3. aprila posetili tudi Solun ter si ogledali našo in grško svobodno cono, tamkajšnje pivovarno, več tobaknih tovarn in tovarno preprog. Dijaški so bili sprejeti na grški vojni oklopnici »Averof«, kjer jim je komandant ladje priredil priščen sprejem.

* Glavna skupščina Hmeljarskega društva v Zalcu preloženja. Kakor nam javljajo iz Zalca, je zaradi nepriljubljenosti ovr preložena glavna skupščina Hmeljarskega društva, ki je bila napovedana za 7. t. m. Obenem doznajamo, da se z gotovo strani vrši propaganda za prenos društvenega seveda v Celje. Ker prenos v Celje nedvomno ni v korist hmeljarjev, ne razumemo prav, kaj tiči v ozadju te propagande. Hmeljarji, organizirajte se in poskrbite za to, da se ne bodo sprejeli na skupščini za hmeljarstvo škodljivi sklepi.

* Sprememba v potniškem prometu na progi Kranj-Tržič. Na progi Kranj-Tržič bo vozil počenši od 8. aprila 1929 dalje vsak ponedeljek mešani vlak št. 8583, odhod Tržič 9.48, prihod Kranj 10.35 in vlak št. 8586, odhod Kranj 12.50, prihod Tržič 13.39.

* Otežkočeno izseljevanje iz Jugoslavije. Minister za socialno politiko je izdal naredbi, ki zelo otežuje pogoje za dovoljenje izselitve v tuje države Evrope in Amerike. Potni listi se smejo v bodoče izdajati le na podlagi dokumentarnega dokaza, da je splošno zagotovljeno preživljanje osebe, ki se namerava izseliti.

* Prisega ob polnoči na 30 odrh. Poleg onih 20 odrh, o katerih smo svoj čas že poročali, je sprejelo na svoj letošnji repertoar, odnosno je že igralo »Prisego ob polnoči« še naslednjih 10 odrh: Gasliško društvo Ziče pri Mariboru, Pevsko in izobraževalno društvo »Sloga« v Rogški Slatini, Prosvetno društvo v Sp. Šiški ter Sokolska društva: Verzej, Menges, Soštani, Gor. Logatec, Ormož, Černa pri Prevaljah in Sokol s Kolom Jugoslav. sester v Mostah. Lep rekord slovenske ljudske igre in časten uspeh pisatelja Manice Komarove!

* Smrtina kosa. Umrla je v Trstu v narodnih krogih dobro znana gospa Vera Kraljeva rojena Lavrenčičeva. Pokojnica ki je bila hčerka pokojnega Matije Lavrenčiča, je bila splošno priljubljena zaradi svojega živahnega in veseliga temperamenta. Zaposla soproga Joška in 8 letno hčerko Madico. — V visoki starosti 90 let je umrla v Ljubljani ga. Apolonija Kregarjeva, stara mati g. inž. arh. Rada Kregarja in carinika g. Viktorja Kregarja. Pogreb bo 7. t. m. ob pol 17. iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu. — V Ljutomeru je preminula ga. Josipina Vau potičeva, gostilničarka in posestnica. Pogreb bo 7. t. m. ob 15. — Pokojnicam blag spomin, žalostnim naše sožalje!

* Iz gorskega kotara bi se rad selili v južne kraje. Veliki župan primorsko-kraške oblasti je od raznih zadrug v gorskem kotaru prejel 63 prošelj za preselitev v južne kraje naše države. Veliki župan je te prošnje predložil kompetentnemu oblastvu.

* Nestanovitno aprilsko vreme traja dalje. V četrtke ponoči se je zjasnilo. Pritisnil je mraz in temperatura je včeraj zjutraj v mnogih krajih Slovenije padla pod ničlo. Ponekod je včeraj padla tudi močna slana. V posameznih krajih je bilo naslednje vremensko stanje: Boh. Bistrica +2 (+2), Jasn. Kranjska gora +1 (-6), Jasn. Jesenice +4 (+4), Jasn. Tržič -3 (+1), Jasn. Kamnik -3 (+2), megljeno, Ljubljana gl. kol. -2 (+2), megljeno, Celje +1 (+2), oblačno, Brežice -4 (+2), Jasn. Dravograd -6 (+1), Jasn. Maribor gl. kol. -4 (+2), Jasn. Ljutomer -1 (-1) Jasn. Kotoriba -2 (0), Jasn. St. Janž na Dolenskem -6 (+3), Jasn. Novo mesto -2 (+4), Jasn. Kočevje -3 (+3), Jasn. in Rakek -3 (+2) Jasn. Včeraj je bilo ves dan precej hladno.

* Nekaj zanimivih števil. Zaradi praznikov je morala izostati obilna umetniška priloga, zato pa bosta prihodnji številki priloženi dve lepi sliki.

Revija »Življenje in svet« izlazi tedensko in stane polletno (zaključena knjiga) 40 dinarjev, mesečno 8 Din. posamezna številka pa samo 2 Din. — Naroča se v upravi, Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

* Nekaj zanimivih števil. Zaradi praznikov je morala izostati obilna umetniška priloga, zato pa bosta prihodnji številki priloženi dve lepi sliki.

Revija »Življenje in svet« izlazi tedensko in stane polletno (zaključena knjiga) 40 dinarjev, mesečno 8 Din. posamezna številka pa samo 2 Din. — Naroča se v upravi, Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

* Nekaj zanimivih števil. Zaradi praznikov je morala izostati obilna umetniška priloga, zato pa bosta prihodnji številki priloženi dve lepi sliki.

Revija »Življenje in svet« izlazi tedensko in stane polletno (zaključena knjiga) 40 dinarjev, mesečno 8 Din. posamezna številka pa samo 2 Din. — Naroča se v upravi, Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

* Nekaj zanimivih števil. Zaradi praznikov je morala izostati obilna umetniška priloga, zato pa bosta prihodnji številki priloženi dve lepi sliki.

Revija »Življenje in svet« izlazi tedensko in stane polletno (zaključena knjiga) 40 dinarjev, mesečno 8 Din. posamezna številka pa samo 2 Din. — Naroča se v upravi, Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

* Nekaj zanimivih števil. Zaradi praznikov je morala izostati obilna umetniška priloga, zato pa bosta prihodnji številki priloženi dve lepi sliki.

Revija »Življenje in svet« izlazi tedensko in stane polletno (zaključena knjiga) 40 dinarjev, mesečno 8 Din. posamezna številka pa samo 2 Din. — Naroča se v upravi, Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

* Nekaj zanimivih števil. Zaradi praznikov je morala izostati obilna umetniška priloga, zato pa bosta prihodnji številki priloženi dve lepi sliki.

Revija »Življenje in svet« izlazi tedensko in stane polletno (zaključena knjiga) 40 dinarjev, mesečno 8 Din. posamezna številka pa samo 2 Din. — Naroča se v upravi, Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

* Nekaj zanimivih števil. Zaradi praznikov je morala izostati obilna umetniška priloga, zato pa bosta prihodnji številki priloženi dve lepi sliki.

Revija »Življenje in svet« izlazi tedensko in stane polletno (zaključena knjiga) 40 dinarjev, mesečno 8 Din. posamezna številka pa samo 2 Din. — Naroča se v upravi, Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

* Nekaj zanimivih števil. Zaradi praznikov je morala izostati obilna umetniška priloga, zato pa bosta prihodnji številki priloženi dve lepi sliki.

Revija »Življenje in svet« izlazi tedensko in stane polletno (zaključena knjiga) 40 dinarjev, mesečno 8 Din. posamezna številka pa samo 2 Din. — Naroča se v upravi, Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

* Nekaj zanimivih števil. Zaradi praznikov je morala izostati obilna umetniška priloga, zato pa bosta prihodnji številki priloženi dve lepi sliki.

Revija »Življenje in svet« izlazi tedensko in stane polletno (zaključena knjiga) 40 dinarjev, mesečno 8 Din. posamezna številka pa samo 2 Din. — Naroča se v upravi, Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

* Nekaj zanimivih števil. Zaradi praznikov je morala izostati obilna umetniška priloga, zato pa bosta prihodnji številki priloženi dve lepi sliki.

Revija »Življenje in svet« izlazi tedensko in stane polletno (zaključena knjiga) 40 dinarjev, mesečno 8 Din. posamezna številka pa samo 2 Din. — Naroča se v upravi, Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

* Nekaj zanimivih števil. Zaradi praznikov je morala izostati obilna umetniška priloga, zato pa bosta prihodnji številki priloženi dve lepi sliki.

Revija »Življenje in svet« izlazi tedensko in stane polletno (zaključena knjiga) 40 dinarjev, mesečno 8 Din. posamezna številka pa samo 2 Din. — Naroča se v upravi, Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

* Nekaj zanimivih števil. Zaradi praznikov je morala izostati obilna umetniška priloga, zato pa bosta prihodnji številki priloženi dve lepi sliki.

razglasilo razsodbo proti morilcem Ahmetoviću in Adiloviću, ki sta svojedobno ubila trgovca Obrada Silepčevića iz Uroševca in mu odsekala glavo, ker ni plačal dolga v znesku 2000 Din.

* Najvažnejša četudi ne najnovejša vest je, da se perilo namoči čez noč v raztopini »ŽENSKÉ HVALE« nato pa se izpere s Schichtovim milom. Varujte se ponaredbi!

* KAŠELJ, PREHLAD, HRIPAVOST, PLJUCNE BOLEZNI sigurno zdravi Sirofen. Dobiva se v lekarnah. 357

* Oblike kemično čistil, barva, pisira in lika tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

u— Rezervni oficirji, člani ljubljanskega pododboru Udrženja rezervnih oficirja i ratnika v likvidaciji, se zaradi omogočenja ugodnega obračuna s Srednjo upravo v Beogradu naprošajo, da dajo likvidacijskemu pododboru na razpolago svoj društveni znak in kožni ovitek, kakor je bilo sklenjeno na zadnjem zboru pododboru, in sicer na naslov pododboru v Ljubljani, Kongresni trg 1-11 — poštni predal 150. Udrženje rezervnih oficirja i ratnika, pododbor Ljubljana.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena ljubljanska vijočniška Marija Mihajlovičeva iz Beograda. Marija Mihajlovičeva je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu. Je sedaj profesorica vijočne in nastopa kaj pogostokrat tudi na samostojnih koncertih. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani bo absolvirala bogat vijočniški program, spremljal jo bo pa na klavirju konservatorist g. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— Vijočni koncert. V petek 12. t. m. bo koncertirala prijavljena

Danes! Pozor! Danes!
Originalna
Ciganska kapela
spremlja madžarski veličin
Simfonija ljubavi
KINO „LJUBLJANSKI DVOR“

aretiran na Kerkovem trgu 44 letni brezposelni rudar Ivan L., stanujoč v Ločni pri Polzeli. Učenec je namreč spoznal v močaku neznanca, ki se je ob času tatvine koleasa sumljivo potikal po Kirbischevem dvorišču. Ivan tatvino dosledno zanika, prizna pa, da je bil kritičnega dne na dvorišču pekarne, kamor je bil prišel po neki kolač. Najusodnejše za aretiranca pa je dejstvo, da ima ukraden kolo res doma, spravljeno pod streho. Izgovarja se, da mu je kritičnega večera zastavil kolo neki okrog 24 letni mladenič za posojilo 50 Din, katere mu je obljubil vrniti naslednjega dne. Ivana so vtaknili v sodni zapor.

e— Dve izgubi. Ivan Kolar iz Maribora je izgubil 1. t. m. na poti od Brega skozi mesto do Zgodne rjavo usnato denarnico, v kateri je imel poleg 100 dinarskega bankovca tudi več važnih dokumentov. — Na policiji je prijavil Evgen Ogrinc iz Ljubljane, da je izgubil 3. t. m. med vožnjo iz Ljubljane do Celja s svojega tovornega avtomobila kompletno rezervno kolo s pnevmatikami, vredno 3000 Din.

e— Zadnji dan za obnovo srečk! Opozorjamo vse lastnike srečk državne razredne loterije, ki so kupili srečke pri podružnici »Jutra« v Celju, da jih še tekom današnjega dne obnove najpozneje do 16. ure, ker bodo sicer izpadli od igranja v prihodnjem največjem razredu, Zrebanje IV. razreda bo že v ponedeljek 8. t. m.

Sport

Nedeljske prvenstvene tekme v Ljubljani

V nedeljo, dne 7. t. m. se nadaljuje prvenstveno tekmovalstvo in sicer se bodo vršile naslednje prvenstvene tekme: na igrišču Družbe ob 14. h: Sijana rez. : Sijana rez., ob 15.45: Sijana rez. : Sijana rez.; na igrišču Primorja ob 14. h: Hermes rez. : Jadran rez., ob 15.45: Hermes rez. : Jadran rez.; na igrišču Celje, kjer ima za nasprotnika Slovana, ki je zman kot vztrajno in borbeno moštvo in ki je pokazal že v prvenstveni tekmi s Primorjem svojo dobro formo, bo morala napeti vse sile, da si zagotovi zmago in obrzdi svojo pozicijo. Pri tekmi Hermes : Jadran je računati skoraj na zmago Hermesa. Hermes, ki je odigral že nekaj prijateljskih tekem, je pokazal velik napredek ter bo brez dvoma igral v tej sezoni odlično vlogo v prvenstveni tabeli. Moštvo je tehnično dobro izvežbovano ter v tehničnem oziru prednjači ljubljanskim klubom. Jadranov nastop je prvi v tej sezoni. Moštvo je na novo pregrupearjeno in izpopolnjeno z novimi močmi, tako da je tudi pri tej tekmi pričakovati zanimive in napete igre.

SK Svoboda (Ljubljana) : SK Atletik

V nedeljo, dne 7. t. m. se srečata v Celju v prijateljski tekmi ljubljanska Svoboda in celjski Atletik.

Oba kluba nastopita s svojimi prvimi garniturama. Z ozirom na to, da sta nasprotnika prično enako močna in da gojita oba lep kombinacijski nogomet, bo tekma prav gotovo zanimiva.

Aletisti so letos zopet v prav dobri formi, saj so prošlo nedeljo odnesli zmago nad svojim lokalnim rivalom SK Celjem.

Tudi ljubljanska Svoboda je zopet v polnem treningu, vsled česar se ni bati, da bi nje moštvo v II. polčasu omagalo, kakor se je to zgodilo v prvih letošnjih nastopih proti SK Celju in SK Iliriji, ko je moralo po odmoru kloniti. Moštvo ljubljanske Svobode odlikuje izredna agilnost in borbenost, kar mu je že lani doneslo nekaj lepih uspehov, ki gotovo tudi letos ne bodo izostali.

Pričetek tekme ob 15.30 ob vsakem vremenu.

Težkoatletska medmestna tekma Zagreb - Ljubljana - Maribor

Težkoatletski nastop, katerega prireditelji danes, dne 6. aprila v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru tekoatletska sekcija SK Zvezdničar, obeta biti zelo zanimiva. Posrečilo se je pridobiti za ta nastop SK Croatia in SK Herkules iz Zagreba ter SK Ilirija iz Ljubljane. Rokoborba kot tudi boks je pri nas šele v povojih klubov temu, da razpolagamo z izbornim materialom. Dokazano je, da so ravno Jugoslovenci postali klasični boksalji in rokoborci (Jak, Modrič, Simonovič in dr.). Mnogi mislijo, da je to surov sport, toda ravno nasprotno. Ako se goji v mejah fairnesse, je to najlepša telovadba. Znani esteti Gotij pravi o rokoborbi in boksu naslednje: Rokoborba in boks je nauk, ki zahteva veliko hladnokrvnosti, preračunljivosti, okretnosti in sile.

Na sobotni tekmi bodo mariborske barve zastopali atleti Arzenčič, bivši prvak Jugoslavije, nadalje Pircher, Vreznik, Trnjar, Lobnik, Csaszar, Strukelj, Terglavč.

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani, 5. aprila 1929.

Višina barometra 308,8 m.

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaž.	Směr vrtla	Ubrz. v m/s	Oblačn.	Padavine
Ljubljana	759.5	-1	76	mirno	3	0		
Maribor	758.2	-2	81	mirno	10	sneg	7.0	
Zagreb	750.0		79	mirno				
Beograd	786.6		53	mirno	4	sneg	12	
Sarajevo	757.8		81	mirno	8			
Dubrovnik								
Skoplje	7.7	761.0	3	83	mirno	10	del	4
Sofje		755.8	4	43	NE 12	0		

Solnce vzhaja ob 5.35, zahaja ob 18.32, luna vzhaja ob 4.12, zahaja ob 13.14.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 6.4 C, najnižja -3.

Dunajska vremenska napoved za soboto: Mrzlo, večinoma nejasno vreme, ni izključeno, da bo snežilo.

ZVEČER za namakanje

Schichtova
Ženska hvala
Prasek za pranje

ZJUTRAJ za izkuhavanje

Schichtova
terpentinovo milo

pa je pranje gotovo!

Gospodarstvo

Zanimivi podatki iz naše insolvenčne statistike

Naraščanje konkurzov v Srbiji, nazadovanje v prečasnih krajih.

Jugoslovensko društvo za zaščito upnikov je objavilo statistiko konkurzov za mesec marec, ki nam kaže nadalje naraščanje insolvenč, predvsem v Srbiji. V marcu je bilo registriranih 115 konkurzov (v marcu 1928 samo 104) napram 106 v februarju in 82 v januarju. Kakor v januarju in februarju je bilo tudi v marcu število konkurzov večje kakor v odgovarjajočih mesecih preteklega leta. V posameznih pravnih področjih je bilo registrirano naslednje število konkurzov (v oklepajih podatki za marec 1928): Srbija in Crna gora 98 (73), Hrvatska in Slavonija 8 (13), Slovenija in Dalmacija 7 (11). Bosna in Hercegovina 1 (2) in Vojvodina 6 (5). Kakor je iz podrobnih statistike razvidno, odpade povečanje števila konkurzov edino na Srbijo in Crno goro, ki sta imeli v marcu za 20 konkurzov več kakor v istem mesecu preteklega leta, dočim je število konkurzov v Hrvatski in Slavoniji ter v Sloveniji in Dalmaciji precej nazadovalo.

V prvem četrtletju tekočega leta je omejeno društvo registriralo vsega 303 konkurze napram 266 v prvem četrtletju preteklega leta in 349 v prvem četrtletju 1927. Napram prvemu četrtletju preteklega leta se je torej število konkurzov povečalo za skoraj 14 %. V posameznih pravnih področjih je bilo v prvem četrtletju zabeleženih naslednje število konkurzov (v oklepajih podatki za prvo četrtletje preteklega leta): Srbija in Crna gora 257 (180), Hrvatska in Slavonija 20 (33), Slovenija in Dalmacija 13 (26), Vojvodina 11 (18) ter Bosna in Hercegovina 2 (2). Tudi statistika za prvo četrtletje nam kaže, da se je število konkurzov povečalo edino v Srbiji in Crni gori, in sicer za 71 ali za skoraj 40 %, dočim je število konkurzov v prečasnih krajih napram prvemu četrtletju preteklega leta nazadovalo od 80 kar na 46.

V prvem četrtletju tekočega leta je torej od vseh registriranih konkurzov odpadlo na prečasnih kraje le 15 %, vse ostalo pa na Srbijo in Crno goro, dočim je odpadlo na prečasnih kraje v preteklem letu še 25.6 %, v letu 1927 32.3 % in v letu 1926 45.2 % vseh konkurzov. Iz teh števil je razvidno, da se gospodarsko stanje v prečasnih krajih naglo konsolidira, dočim zahtevajo posledice gospodarske krize v Srbiji in Crni gori še vedno nove žrtve. Če primerjamo števila konkurzov v prvih četrtletjih zadnjih let, dobimo naslednjo sliko:

	Srbija in Crna gora	Preč. kraji
I. četrtletje 1926.	105	123
I. " 1927.	228	121
I. " 1928.	186	80
I. " 1929.	257	46

Poročilo Jugoslovenskega društva za zaščito upnikov.

V zvezi z razvojem insolvenč v naši državi je zanimivo letno poročilo Jugoslovenskega društva za zaščito upnikov, ki je bilo izveščeno na obnem zboru 4. t. m. Statistika konkurzov je izredno važna za presojo gospodarskih razmer, ker nam dobro ilustrira spremembe v procesu razvoja trgovine, obrta in industrije. Pri nas pa žal nimamo nikake uradne statistike konkurzov v državi in smo v tem pogledu navezani le na statistiko, ki jo vodi Jugoslovensko društvo za zaščito upnikov v Zagrebu. Vendar podatki te statistike niso dovoljni, ker društvo kot privatni organizacija ni moglo dobiti podrobnih podatkov, do katerih bi državni statistični urad lahko prišel z lahkoto. Za gospodarske razmere v državi namreč ni važno samo število konkurzov, temveč so važni tudi podatki o imovinskem stanju prezadolženec, o prijavljenih in likvidiranih terjatvah, o realizaciji imovine, o konkurznih stroških in končno o rezultatih konkurzov. Teh podatkov pa privatna institucija ne more zbrati. Dalje navaja letno poročilo društva, da so bila v zadnjih letih večina likvidirana vsa ona podjetja, ki niso spadala v trgovino, zato je tudi število konkurzov v preteklem letu napram letu 1927 nazadovalo. Izkušnje zadnjih let pa so naučile tudi trgovce, da so postali pri kreditiranju in pri kontroli kreditov oprežnejši.

Zaradi političnih razmer lani ni bilo mogoče sprejeti zakona o izvensodni poravnavi, niti novega konkurznega zakona, čeprav so ti zakoni že davno pripravljeni. Prisilna poravnava ima sicer svoje zagovornike in protivnike, vendar je dejstvo, da obstoja prisilna poravnava v skoro vseh evropskih državah, kar dokazuje, da je njena pravilna uporaba koristna za gospodarstvo. Dalje kritizira poročilo, da še ni povsod uvedeno obvezno protokoliiranje, ki bi ga v našu konkurznega zakona niso bile osvojene mnoge želje gospodarskih krogov. Tako v tem načrtu ni vseena koristna institucija predkonkurznega postopanja (od svojna prepoved). Predkonkurznega postopanja pa ima namen, da omogoči poravnavo pred otvoritvijo konkurza, čigar stroški absorbirajo največji del aktiv. Pričakovati je, da bo nova vlada te nedostatke odpravila, kajti v njenem delovnem programu je med drugim nov konkurzni zakon, ki bi

obenem omogočal poravnavo v konkurzu in izven konkurza, dalje zakon o zaščiti kreditnih odnosov in zakon o pobijanju nelegalne konkurence.

V preteklem letu je društvo interveniralo pri 388 insolvencah s 131 milijoni pasiv. Od tega števila odpade na izvensodne poravnave 74 insolvenč. Povprečno je bila pri izvensodnih poravnava dosežena kvota 42.6 %. Izvršitev prevzetih obveznosti pri izvensodnih poravnava je bila zelo ugodna, ter je 92 % dolžnikov udovoljilo obveznostim. V preteklem letu je društvo zabeležilo 25 poravnav v konkurzu, pri katerih je bila dosežena povprečna kvota 33.4 %. Največje število takih poravnav odpade na Slovenijo in Dalmacijo (13), deloma na Srbijo in Crno goro (9), malo pa na Hrvatsko in Slavonijo (3).

Kvota, dosežena v konkurzi, so izredno nizke. Od 113 konkurzov, ki so bili odprti leta 1927, in so bili preteklo leto likvidirani, je v 10 primerih prišlo do poravnave, v 17 primerih je bila dosežena kvota med 0.28 % do 36 %, v 84 primerih pa upniki niso dobili prav nič. Ti rezultati so porazni. Največje število konkurzov s kvoto od 0 % odpade na Hrvatsko in Slavonijo.

Občni zbor Hmeljarskega društva preložen. Zalec, 5. t. m. Glavni občni zbor Hmeljarskega društva za Slovenijo, ki bi se moral vršiti v nedeljo 7. t. m., je zaradi nepričakovanih ovir preložen na nedeljo četrto.

Spremembe v upravi Poštne hranilnice. Početkom tekočega meseca je potekel mandat člana nadzorstvenega sveta Poštne hranilnice gosp. Milivoja Šižareviča, ravnatelja Jadranske - podunavske banke v Beogradu in člana namestnika gosp. Stojana Pavlovića, ravnatelja Baške - Poljske Kreditne banke v Starem Bečuju. Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil kot član nadzorstvenega sveta imenovan gosp. Milan Cenić, generalni direktor posrednih davkov v pokroju in kot namestnik gosp. Dragomir Leko, ravnatelj Prometne banke v Beogradu.

Imenik razsodnikov razsodišča Zbornice za TOI v Ljubljani. Na podlagi pravilnika o stalnem razsodišču Zbornice za TOI v Ljubljani, ki ga je odobrilo ministarstvo za trgovino in industrijo, je Zbornica objavila v »Uradnem listu« od 4. t. m. imenik razsodnikov. Ta imenik obsega 88 razsodnikov, ki so zbornični člani ali njih namestniki. Na prihodnji zbornični plenarni seji se bo imenik izpopolnil še z 32 izvoljenimi razsodniki, katerih imena se bodo objavila naknadno. Stranke, katerih spori se imajo obravnavati pred zborničnim razsodiščem, so vezane pri imenovanju razsodnikov na ta imenik.

Potrđila o konkurenčni sposobnosti pri državnih nabavah. Zbornica za TOI v Ljubljani opozarja na novo naredbo ministarstva za trgovino in industrijo od 13. marca t. l. (št. 3672/III.) glede izdajanja potrđil o konkurenčni sposobnosti za državne licitacije. V smislu te naredbe je v potrđilih, katere izdaja Zbornica za udeležbo na licitacijah navesti: 1.) s katerim odlokom, kdaj in pod katero številko je bila tvrdila, ki se hoče udeležiti oteratne licitacije, sodno protokoliрана; 2.) od katere obrtne oblasti, kdaj in pod katero številko ji je bil izdan obrtni list. Pri tvrdilah, ki niso sodno protokoliране, ker po zakonu niso dolžne biti sodno protokoliране, je treba to v potrđilu posebej navesti. V potrđilu mora Zbornica tudi navesti, da je tvrdka nesumljivo neoporečna, zanesljiva, stanovitna in vztrajna v vsakem poslu, ki ga prevzame ter da je kvalitativno in materialno sposobna za popolno izvršitev dotične nabave, kar je v potrđilu še posebej poudariti. Po navedenem je navesti za vsak konkreten primer tudi predmet in količino nabave ter državno ustanovo, za katero je dotična nabavka določena. V potrđilu je navesti tudi, katere državna ustanova je objavila dotično oteratno licitacijo. Zbornica opozarja zato vse zainteresirane, da v prošnjah za izdajo takih potrđil navedejo vse potrebne podatke, da se jim more izdati zaželeno potrđilo. Takse in pristojbine za potrđila o konkurenčni sposobnosti tvrdi znašajo 30-Din.

Amortizacijska izebanje 6% obligacijskega posojila mestne občine Ljubljanske iz l. 1927, se je izvršilo 15. marca t. l. Izrebanih je bilo 90 obligacij po 200 Din, 18 obligacij po 500 Din, 12 obligacij po 1000 Din, 2 obligaciji po 5000 Din, 2 obligaciji po 10.000 Din in 4 obligacije po 50.000 Din; skupaj 128 obligacij v skupni vrednosti 269.000 Din. Številke izrebanih obligacij so objavljene v »Uradnem listu« od 4. t. m.

Legitimacije trgovskih potnikov. Zbornica za TOI je v »Uradnem listu« objavila drugi izkaz trgovskih potnikov, ki so dobili po naredbi trgovskega ministra od 27. junija 1928 od Zbornice predpisane legitimacije. Doselej je Zbornica izdala 733 takih legitimacij.

Dobave. Splošni oddelek direktorje državnih železnic v Ljubljani sprejema da 10. t. m. ponudbe glede dobave 1 prevozilne nosilnice za mrtvece. (Pogoj so na vlogi pri istem oddelku.) Direktorja državne rudnika v Velenju sprejema da 10. t. m. ponudbe glede dobave gumijastih kabljev. Direktorja državnega rudnika v Brezi sprejema da 11. t. m. ponudbe glede dobave 450 komadov lopat.

Borze

5. aprila.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet prilično velik, zlasti v devizah na London in Curih. Razen potrebe v devizi na Dunaj je vso ostalo potrebo krila Narodna banka. Deviza na London je ponovno nekoliko popustila na 276.37, deviza na New York pa na 56.83.

Na zagrebškem efektinem tržišču je Volja škoda ponovno popustila za nekaj točk. Za aranžma se je trgovala po 421 in 420, za kasa po 420, za april po 421 in za december po 453. Tečaj ostalih državnih papirjev so ostali v glavnem nespremenjeni. Med bančnimi vrednotami so bili zaključki v Pradedionu po 852.5, v Jugobanki po 86, v Unionbanki po 57 in v Poljedelski banki po 15.5. Med industrijskimi papirji so delnice obalnih parobrodskih družb dalje čvrste. Dubrovačka se je dvignila na 570, odn. 580 (zaključ.), Jadranska pa notira 635 — 700. V ostalem so bili zaključki v Dravi po 410, v Tvornici vagonov po 300, v Gutmannu po 200 in v Slavoniji po 5.

Devize in valute

Ljubljana. Amsterdam 22.735 — 22.855 (22.825). Berlin 13.4875 — 13.5375 (13.5025). Bruselj 7.900. Budimpešta 9.9277. Curih 108.4 — 109.4 (109.9). Dunaj 7.9894 — 8.0194 (8.0044). London 275.97 — 276.77 (276.37). New York 56.83. Pariz 222.46. Praga 168.18 — 168.98 (168.58). Trst 297.92.

Zagreb. Dunaj 7.894 — 8.0194. Berlin 13.4875 — 13.5175. Budimpešta 9.9127. London 275.97 — 276.77. Milan 206.876 — 208.876. New York 56.73 — 56.93. Pariz 221.46 do 223.46. Praga 168.18 — 168.98. Curih 109.4 do 109.74.

Curih. Zagreb 9.125. Pariz 20.30. London 25.275. New York 519.65. Milan 27.185. Praga 15.39. Dunaj 73.61. Budimpešta 90.575. Berlin 123.22. Bruselj 72.175. Amsterdam 208.30. Bukarešta 3.09. Sofija 3.725.

Effekti

Ljubljana. Celjska 158 den., Ljubljanska kreditna 130 den., Pradediona 850 den., Kreditni 170 den., Vevče 120 den., Ruša 250 — 260. Stavbna 50 den., Sešir 105 den.

Zagreb. Državne vrednote. Volja škoda aranžma 420 — 420.5, kasa 420 — 421, za april 421 — 422.5, za december 451 — 453, investicijsko 87 — 87.75, agrarne 54.25 do 55; bančne vrednote: Pradediona 850 do 860, Kreditna 93 den., Jugo 86 — 88.5, Union 57 — 57.5, Srpska 146 den., Narodna 7250 den., Zemaljska 140 — 145, Hrvatska 50 den., Poljo 15.5 — 16; Industrijske vrednote: Gutmann 195 — 200, Slaveks 93 — 100, Slavonija 5 — 5.5, Drava 410 — 440, Bečona 460 — 475, Union (Ostjek) 172 blago, Jadranska 635 — 700, Dubrovačka 580 do 590, Isis 21 — 24, Trbovlje 465 — 470, Vevče 125 — 130.

Beograd. Investicijsko 87.5, agrarne 54.4, Volja škoda 420.25 — 421, za april 424, Narodna banka 7310.

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza (5. t. m.) Les: Tendence nespremenjena. Zaključen je bil 1 vagon bukovih hlodov in 4 vagoni bukovih neobrobjenih plohov. Deželni pridelki: Tendence nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vagoni korne. Nudi se pšenica (slov. postaja, mlevska tarifa, plač 30 dni, 80 kg): baška, promptna 297.5 — 300, za april 300 — 302.5, za maj 305 — 307.5; moka: »Og«, tco Ljubljana, plač po prejemu blaga po 425 — 430; kornuza: laplatska, za carinjeno, slov postaja, za maj po 325 do 327.50, za junij po 320 — 322.50, za jul »v« ugust - september po 312.50 — 315, baška, slov postaja, plač 30 dni, promptna po 322.50 — 325, za april po 330 — 335; jeklen: baški ožmni, 67/68 kg po 330 — 332.50; oves: baški, slov postaja po 305 — 310.50.

Zitni trg (5. t. m.) Na čikaški borzi se je pšenica včeraj nekoliko okrepila. Tudi Budimpešta javlja danes za malenkost boljše tečaje. Pri nas pa je tendence ostala dalje bolj mlačna. V Vojvodini stane baška pšenica 247.5 — 249.5, gornjebaška 247.5 in baška 240 — 245.5. Zlasi mlačna je tendence v koruzi, ki notira za promptno blago 268 — 270. Tudi oves je nekoliko cenejši in stane 245, dočim se cene jekleni ostale nespremenjene.

Kovosadska blagovna borza (5. t. m.) Tendence mlačna. Promet: 64 vagonov pšenice, 4 vag. moka, 10 vag. korne in 1 vag. jeklena. Pšenica: baška 245 — 247.5; baška in gornjebaška 240 — 242.5; sremška 247.5 — 250. Jeklen: baški in baška 255 — 260; baški, nominalni 270 do 280. Oves: baški in baška 260 — 262.5. Kornuza: baška, sremška in baška 267.5 do 270; za april 270 — 275; baška za maj 277.5 do 282.5; sremška in baška za maj 277.5 do 280. Moka: baška »Og« in »Og« 340 do 350; »v« 320 — 330; »s« 300 — 310; »e« 285 do 292.5; »v« 275 — 282.5; »e« 207.5 do 212.5. Otrubi: baški 182.5 — 187.5.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (4. t. m.) Glede na nižje tečaje na inozemskih borzah je bilo zanimanje na dunajski borzi minimalno. Tovor baško - baška pšenice je bil prodan za april po 156 Kš ex šlep Dunaj, podunavske rumena kornuza pa se je za maj nudila po 1.67 Kš ex šlep Dunaj. Laplatska kornuza notira čf Trst za maj 172 sh 6 d, za junij - julij pa 172 sh. Uradni tečaji so ostali nespremenjeni.

Iz življenja in sveta

Evropske lepote - žrtve premetenega ameriškega sleparja

Kompromitirane miss Francija, miss Rusija, miss Nemčija, miss Poljska in miss Danska — Lepotice v družbi črnih muzikantov onstran Oceana

Letošnja lepota tekma pariškega »Journala«, na kateri je bila izbrana miss Evropa v osebi Madžarke Simonove, je težko kompromitirana. Kakor poroča italijanski »Tempo«, so nekatere lepote nasledle ameriškega špekulanta agentu Jamesu Carrierju, ki je prepeljal miss Francijo, miss Rusijo, miss Nemčijo, miss Poljsko in miss Dansko v Ameriko ter jih tam pustil na cedilu. Ena sama se je rešila nesigurne prihodnosti — miss Nemčija, kateri je priskočil na pomoč nemški konzul ter ji kupil povratno vozovnico za Evropo. Miss Poljska je izginila brez sledu. Baje so jo prodali v neko južnoameriško javno hišo. Zalostno reč je doživela miss Rusija, ki sedi pod ključem, ker ne more plačati svojih dolgov. Vendar jo skušajo osvoboditi neprijetnega položaja ruski emigranti, ki se trudijo, da bi zbrali med rojaki v Ameriki vsoto, ki je potrebna za odkupnino. Usoda miss Francije in miss Danske je popolnoma neznana.

James Carrier, kateremu so lepote nasledle, je predlagal označiti petorici pogodbo, na podlagi katere so pristale na prevoz v Ameriko. Tam je sestavil revijsko skupino, ki je štela štirideset deklet (girls), jazz-orkester iz črncev in nekaj statistik. Carrier si je od trupe obetal bogate dohodke, ki pa so izostali. Podjetje je propadlo takoj v začetku in »revija« se je razbila, posamezne lepote pa so morale nastopiti v varijetjih in kabaretihtih sumljive vrste, da niso sploh umrle od gladi. Pariški »Journal«, ki je organiziral veliki dobrodelni ples pa se za lepote nič več ni brigal, ker se je njegova akcija zaključila z omenjeno prireditvijo.

Kakor vidimo, so bile še najsrečnejše tiste kraljice lepote, ki so se iz Pariza vrnile domov. Miss Jugoslavija je bila med temi opreznimi in srečnimi lepoticami, kakor tudi miss Avstrija in miss Italija. Zanimiva je izjava, ki jo podaja spričo vesti o žalostni usodi svojih lepoticovih tovariših miss Avstrija, gđc. Goldarbeiterjeva, ki pravi:

Vest, da je doletela petorico lepotic z letošnje lepote tekme v Parizu žalostna usoda, potem ko so nastopale z večjo revijsko skupino v Ohio, Pensilvaniji in Kentuckyju, je vsega

obžalovanja vredna. Ne morem si misliti, kako so bile dame tako neprevide, da so nasledle ameriškega agentu, ki jih je spravil tako daleč, da so morale zastaviti in prodati vse, kar so imele — dragulje in obleko. Miss Poljska je baje postala žrtev nekega navideznega plantažnega trgovca, ki pa je v resnici trgovec z ženskimi sužnjami.

Če je res vse, kar se piše, so vsega obžalovanja vredne Nemka Elizabeta Yveta Rodzynova, modistka, ki se je pripeljala v Pariz v spremstvu nekega berlinskega novinarja. Poljakinja Vladislava Kostakova, po poklicu bančna uradnica, je bila v Parizu s svojim zaročencem in materjo. Rusinja Irena Levickaja je po poklicu slikarica. Njeni roditelji živijo v Parizu. Miss Danska se piše Willeke-Mogenssen ter je prišla na lepoto tekmo v Pariz s svojim zaročencem, ki je znan danski kolezar. Vse imenovane dame so ljubka dekleta in težko se je sprizniti z mislijo, da jih je po pariškem tekmovalstvu doletela takšna sramota.

Naseljevanje Asircev v Iraku

Borni ostanek velikega in slavnega ljudstva

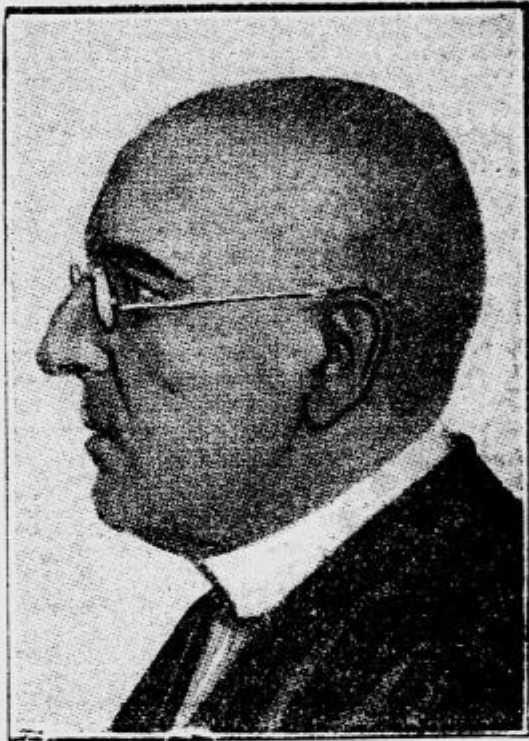
Iz Jeruzalema prihaja vest, da kani bagdadska vlada naseliti dvajset tisoč Asircev in Kurdo v pokrajini med Bagdadom in Elasmijem. Načrt naj bi se izvedel v novem proračunskem letu. Asirci so namreč bili primorani po rešitvi spora za Mosul iskati zatočišča v Iraku in bežati iz kurdistan-skih gora, kjer so živeli mirno dolga stoletja. Ohranili so svojo samostojnost tik do ustanovitve države Irak, za poglavarja pa so imeli svojega patrijarha. Še danes govore aramejski jezik, ki je bil v Kristusovih časih običajno sredstvo vseh ljudstev v prednji Aziji.

Ko se je reševal spor za Mosul pred Društvom narodov, je bilo izrecno določeno, da morajo Asirci, najsi pripadajo kamorkoli, dobiti lokalno avtonomijo. Angleži so jim dovolili samoupravo in odredili, da imajo biti podložni svojemu voditelju. Ta patrijarh, ki se imenuje v aramejskem jeziku

»mar«, kar pomeni toliko kot poglavar ali gospod, je bil še pred desetimi leti čisto posveten vladar preostanka asirskega plemena. V svojem grbu ima papigo in njegova čast se prenaša avtomatično od očeta na potomce. Sedanji patrijarh se imenuje Šimun (Simon) ter je po vrsti XXI. vladar svojega rodu. Svoje mesto je nastopil 1. 1918., ko mu je bilo jedva enajst let. Januarja 1925. je odšel študirat v Anglijo. Asirci so ohranili v svoji cerkvi star krščanski obred iz 4. stoletja po Kristu. Koliko je njihovo število danes, ni mogoče točno ugotoviti. L. 1925. so jih misijonarji našli še 140.000. Pravijo pa, da jih je vsaj dvakrat toliko, mogoče pa je tudi, da so jih zmede v zadnjih letih razkropile, da je prvo število pravilno. Ljudstvo torej, ki je imelo nekoč velikansko kulturo se nahaja v zadnjem stadiju izumiranja in izginjanja in samouprava, ki se mu je dovolila, pač ne pomeni nič več, nego malce pijete do bogate dedščine, s katero se je Evropa okoristila v Aziji.

Dr. Ignac Seipel

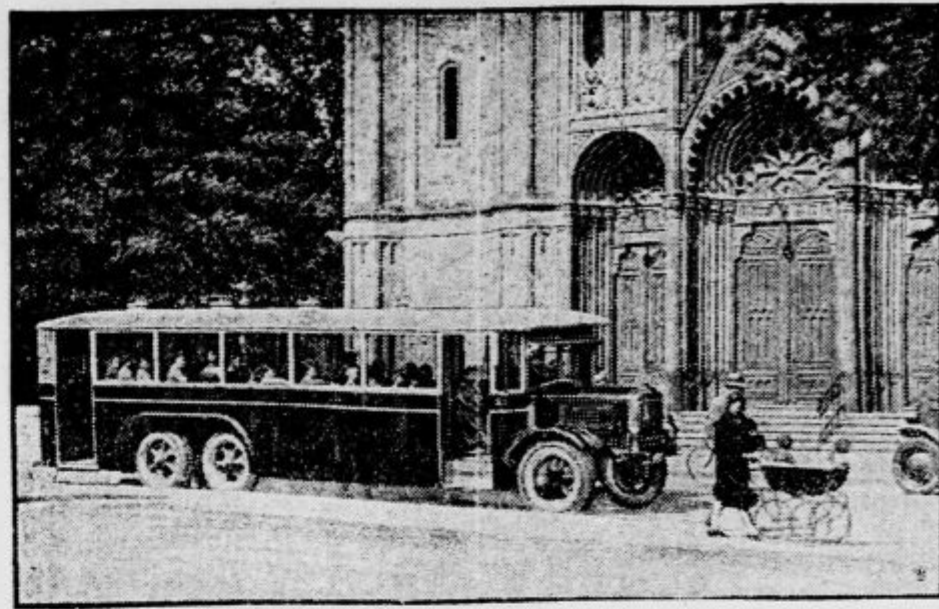
Avstrijski kancelar Seipel, ki je v sredo tako nenadoma odstopil s celim svojim kabinetom, je po vojni neke vrste avstrijski Pašič. V desetih letih obstoja avstrijske republike je bil nekdanji profesor dunajske teološke fa-

kultete nad pet let njen ministrski predsednik in je načeloval petim vladam. Ze v zadnji habsburško-avstrijski vladi dr. Lammascha je bil tik pred prevratom minister socialne politike. Po proklamaciji republike je postal faktični in l. 1921 tudi formalni vodja krščansko-socialne stranke. V maju 1922 je bil prvič izvoljen za zveznega kancelarja. Njegovi nasprotniki sami so zahtevali njegovo izvolitev, ker so računali, da se bo na vodstvu vlade ubil, kakor se vsi politiki pred njim. Seipel pa je naredil čudež in rešil s pomočjo Društva narodov Avstrijo pred finančnim bankrotom. Kasneje je bil izvoljen dr. Seipel še štirikrat za zveznega kancelarja, zadnjič po aprilskih volitvah l. 1927. Sedaj je demisijsional in njegovi osebnim prijateljem zatruje, da je njegov sklep neomajen in da se ne misli več vrniti na vodstvo republike. Dr. Seipel pa je star še le 52 let in je mož železne energije. Zato je malo verjetno, da bi bil njegov umik definitivni. Avstrija ima malo ljudi, kakršen je on, in mož, je Seipelovega kalibra niso rojeni za življenje v zatišju. Prav gotovo bo prelat Seipel igral še veliko vlogo v avstrijski in srednjeevropski politiki.

300 jelenov in divjih prašičev zmrazilo

V državnih gozdovih v Hronu na Slovaškem je povzročil nedavni tihi mraz na živalih ogromno škodo. Samo v vlglaškem revirju so našli 300 jelenov in divjih prašičev zmrzlih. Perutnina pa je baje poginila do zadnjega.

Avtobusi mesto tramvaja

Znano letoviščno mesto Wiesbaden na Nemškem je od letošnjih velikonočnih praznikov dalje brez tramvaja. Odpravljeno so ga kot nesodobno in tudi nepraktično prometno sredstvo ter ga nadomestili z avtobusi, ki so lepši, hitrejši, udobnejši in končno — cenejši.

Obeta se nov prekooceanski polet

Nemški stotnik Kochl in irski polkovnik Fitzmaurice, ki sta že enkrat srečno preletela Ocean od evropske strani proti ameriški, se bavita z mislijo, da bi polet letos ponovila. Kot siguren znak, da se bo to zgodilo smatrajo dejstvo, da se je polkovnik Fitzmaurice odredel svoji dosedanji službi in dobil že nameščenje v Ameriki, kjer bo poslej izvrševal funkcijo tehničnega svetovalca neke tvornice za aeroplane. Za stotnika Kochla pa se takisto ve, da mu že dolgo roji po glavi nov polet iz Berlina naravnost v Newyork. Zračna pot tega poleta naj bi šla čez Irsko in Azore. Nad Irsko in nad Azori bodo letalo napolnili z rezervnim gorivom, tako da mu ne bo takoj ob startu treba naložiti vse teže.

Letalo, kateremu se bosta topot zapala Nemec in Irec, bo hidroplan, Junkersov stroj s tremi motorji. Letalo se bo dvignilo v Berlinu. Stroški tega poleta bodo znatno večji kakor zadnjič, ko je sodeloval zdaj že pokojni Hünefeld. Samo hidroplan bo stal 100 tisoč mark, v naši valuti približno poldrug milijon Din.

Izumirajoče plemo

Državni departement Zedinjenih držav v Washingtonu je nedavno odredil ljudsko štetje vseh na njegovem teritoriju živčih Indijancev. Statistika je rodila presenetljiv rezultat, ki pravi, da Indijanci silno hitro izumirajo. Rdečkožci se neverjetno naglo krčijo. V Zedinjenih državah, v Mehiki, v Kanadi in Alaski živi jedva še 400 tisoč Indijancev, med tem ko so jih našli še l. 1890. poldrug milijon. Tragedija umirajoče rase, ki ni brez para tudi na evropskem kontinentu.

Ga. Focheva,

izena sedavno umrlega vojskovodje, je prejela od francoske vlade stalno letno penzijo 100.000 fr.

Dve krvavi ljubezenski drami

Kölanski šofer Georg Rost, ki živi ločeno od svoje žene, je sledil tej to dni neopaženo, ko se je podala k nekemu frizerju, da bi ji prirezal lase. Sedel je za njenim stolom, kakor da čaka, da pride vrsta nanj. Hipoma je planil pokonci, pahnil frizerja v stran in začel obdelovati nesrečno ženo s dolгим nožem. Zadal ji je devet smrtonosnih ran v vrat, prsi in hrbet. Na njene obupne krike so stražniki podivjanega moža ukrotili.

O nič manj razburilivi tragediji v javnem lokalu poročajo iz Berlina. 25letni krznar Walter Steinberg je bil dalj časa zaročen s šiviljo Hello Schallinsko. Ker je bil Walter zelo ljubosumen in prepirljive narave se je šivilja odločila, da zaroko razveljavi. Steinberg se je te dni, ko je šla na neki ples, oborožil z revolverjem, odšel v veliko slaščičarno zraven plesne dvorane, pozval Hello po neki prijateljici, naj pride k njemu in ko je prišla, je sprožil po kratkem prerokanju, preden so se ostali gostje zavedli, strel v njeno glavo. Odnegli so jo težko ranjeno v bolnišnico. Steinberg sam si je pogljal krogljo skozi sence in ostal na mestu mrtev.

O Sven Hedinu ni glasu

V Stockholmu so že nekaj tednov vznemirjeni, ker ni nobenega glasu o Svenu Hedinu. Slavni raziskovalec se nahaja v potu širom Kitajske in ne pošilja v zadnjem času več nobenih poročil. Nekateri pravijo, da ta molk še ni povod za nemir, ker je Sven Hedin gotovo živ in najbrže nima samo priložnosti, da bi poslal poročila. Ne redi na Kitajskem so narreč zopet oživel in nobeno čudo ni če so zveze te države s svetom zopet pretrgane. Mogoče pa je tudi, da se mudi Sven Hedin v kakem kitajskem centru, kjer skuša izposlovati dovoljenje za raziskovanje dežele in se noče javiti nikomur, dokler oblasti ne uredijo vseh formalnosti, ki se tičejo njegovega potovanja.

Spomenik golobom, ki so umrli za Francijo

Dne 23. junija bodo v Verdunu veljanske svečanosti ob inauguraciji ogromnega spomenika Zmaga. Med ceremonijami tega dne je tudi odkritje velike plošče v spomin potniškim golobom, ki so v vojni umrli za Francijo. Plošča bo postavljena na trdnjavo Vaux, ki jo je hrabro branil major Revnar. Spominska plošča je postavljena s prispevki vseh golobofilskih društev na Francoskem.

Trije primeri letošnje pomladne mode

V sredi kostum, primerne za kopališke kraje kot obrežni kostum.

Charlie K. Bros:

Tepec

Mlad popotnik se je ustavil v obcestni krčmi. Dolga je bila pot, ki jo je bil prehodil v solcu in prahu; utrujen je bil, gladen in žejan.

Natakarica mu postreže. S skromno južino, s čašo vina: siromak je popotnik in daleč je še mesto.

Lepa je natakarica; ko si je utešil glad in potlačil žejo, si jo je šele utegnil ogledati.

Pri sosednji mizi plje gruča vaških fantov. Bučni so in razigrane volje — ne dajo miru natakarici.

— Brki dekle si; ali imaš fanta? — Na vsak prst po dva, če bi hotela — kaj bi ž njimi?

Ponosno je videti dekle.

— Ali bi mi dala poljub?

— Morda, se je zasmejala.

Taka je, kakor so vse, je pomislil popotnik.

— Morda, je ponovila natakarica. Če bi si ga znali zaslužiti, je dodala na pol za šalo, na pol zares.

Vendar ni taka, kakor so druge, je pomislil popotnik.

— Plačam.

Popotnik se odpravlja.

— Kako ti je ime, zalo dekle? — Čemu ti bo ime, tebi tuju? Nina me kličejo.

— Nina te kličejo! Ali veš, Nina, da si lepa?

Nina to ve — kako ne bi vedela? Vedno ji to zatrujejo, vsi ji o tem govorijo.

— Rekla si, da bi dala onemu poljub, ki bi si ga znal zaslužiti. Vidiš, tuje sem ti, siromak, nikoli več se ne bova videla — ali za tvoj poljub bi hodil ves dan iz daljnega mesta, peš, v pripeki in prahu in blatu, ves dan bi hodil za tvoj poljub. Pozdravljena bodi!

V pekočem solcu se vrača popotnik. Truden, brez novca je bil prišel v mesto, še boli izmučen in gladen se vrača. Ni mu dalo miru; ko je prišel za citre, da bi si prigrabil skromen obed, so mu misli ušle tja v obcestno krčmo, k Nini, in prsti so mu omahnili čez strune.

— Vrnem se, Nina! Ne samo zaradi tvojih sladkih ust, ne samo zaradi obljubljenega poljuba! Vrnem se, ker bi te rad še enkrat videl tako nedostopno sredi vaških fantov, ker bi rad še enkrat videl tvoje ponosne oči in v njih odsev tvoje duše!

V gluhi noči stopi čez prag.

— Nina, prišel sem!

Natakarica se ozre. Popotnik stoji tam, ves zaprašen in ubog. Le obraz mu sije v sreči.

— Pozdravljen popotnik! Prišel si? Reš si prišel?

Čuden ogenj je v Nininih očeh.

— Prišel sem, Nina. Ves dan sem hodil, moje koprenje je bilo večje od lakote in žeje, želja po tvojem poljubu me je žejala bolj od pekočega solca.

Nina, prišel sem, da te vidim še enkrat. In če se ti zdim vreden in če sem zaslužil tvoj poljub, tedaj bom srečen...

— Zaslužil si ga, popotnik. V moji sobici boš počakal, da odpravim goste.

Vesela je Nina, potrpežljivo čaka popotnik, uro in dve.

— Prišla si, Nina vendar!

— Prišla sem — ali si dvomil?

Čudno drhteč je njen glas.

— Nisem, Nina. Hvala ti.

Vrgla mu je bele roke okoli vratu in ga poljubila na usta.

— Odhajaj še? Kam se ti mudi?

— Vidiš, Nina: velika je bila moja želja in veliko plačilo je tvoj poljub. Ničesar drugega si nisem želel, ničesar, kar bi moglo skaliti čistost mojih misli o tebi. Pozdravljena bodi, Nina!

Nina ne razume.

Kumunska kraljica

se je iz Pariza podala na obiske v Madrid. V njeni družbi je kralj Alfons XIII.

ANACOT-PASTILE

DR. J. WANDER

Kulturni pregled

Načrt o osrednjem državnem gledališču za Slovenijo

Stališče Maribora o nazorih g. P. Golje.

V »Jutru« od 30. pr. m. je načel ravnanje ljubljanske drame g. Pavel Golja vprašanje ukinitve mariborskega gledališča. Bistvo njegovega intervjua je, da naj se ustvari eno, osrednje slovensko gledališče v Ljubljani, ki bi z izbranimi močmi ustvarjalo umetniško visoke prizoritve in jih prenašalo po Sloveniji, dočim se sedaj moči cepijo. Mariborsko gledališče nima dovolj trdnih tal pod seboj. Priznava pa, da dela resno in vztrajno in daje lepe predstave. To gledališče naj bi se nadomestilo s stalnim ansamblom, ki bi ga držalo v Mariboru osrednje gledališče v Ljubljani in to tako dolgo, dokler bi ga Maribor potreboval.

1. G. Golja je preveč avtoritativna osebnost in njegove izjave v »Jutru« preveč dekretalne, da bi jih smel podcenjevati. Se več; menim, da to ni le njegovo zasebno mnenje, ampak da stoji za njim akcija. Toda mi v Mariboru nismo kolonija. Mislimo, da je treba poprej vprašati Maribor, ker zanj gre: zrel je dovolj, da mu ne bo treba vsiliti zoper lastno voljo kaj boljšega ali slabšega. Tem bolj, ko se vse iz Ljubljane ne vidi in ne spozna.

2. Ne gre zgolj za umetnostne vidike in materialno vprašanje, iz kojih izhaja načrt g. Golje. Vsak kulturni zavod vrši v Mariboru poleg svoje, svoji vrsti imanentne naloge, še več drugih, nič manj važnih poslanstev. Ljudska univerza, Glasbena Matica, Studijska knjižnica itd. in v prvi vrsti gledališče niso zgolj hrami ljudske prosvete, glasbe, znanosti in umetnosti. To so tečaji, ki naj po svojih magnetnih poljih preokrenejo severni del naroda v slovensko orijentacijo. Mi — oh, kje vse! — govorimo nemški s slovenskimi besedami, mi smo kulturno še v območju postumne nemške veličine, mi še premočkovno ne mislimo in še češče ne čutimo slovenski. (Kozjak!) Čim več stalnih, po potrebah uravnanih osrednjih žarišč stolišč luč in vleče nase, tem bolje. Najlažji faktor pa je gledališče! Ne sme se prezreti stalnih gostovanj Mariborčanov v Celju in Ptulju, kjer torej staveb ni malo prazne!

3. Mi smo tudi na dotikališču z nemštvom. Tu živi stari postulat po nemškem gledališču, tu vlada nemška knjiga in zahteva po nemški kulturni hrani. Kako uspe vsaka nemška prireditelj! (In je poleg še plebsit!) Nisem proti kulturnim potrebam Nemcev, ali sem za izbalansiranje. Za to se po nas ravna in za nas delajo. Gledališče je pravcati tabor v tem oziru! Da njega ni, da ne zasede stavbe teatra normalno, se upravičeno spet pojavi parola: če se ne drži slovensko, zakaj bi branili nemškemu gledališču, ki pa bo vzdržalo? (Srbi vedo, zakaj drže gledališče v Skoplju s tolikimi žrtvami. To je najmočnejša manifestacija srbsvta v osporjenem ozemlju!)

O našem najsevernejšem ozemlju se vodi baš danes toliko gonja po Nemčiji, o njegovem nemštvu naj bi sploh ne bilo več dvoma! Autohtoni zavodi, bien entendu, ne iz daleka »po potrebi« inicirana kulturna hrana in proficirana ustanova! (Zato tudi gimnazija ne sme biti uklinjena!)

4. Jasno pa je, da mora vsak zavod, zlasti pa gledališče, stati na primerni višini. In je spet res, da naše ni vedno tako visoko. A moj ceterum censeo je bil vedno: selekcija v ansamblu! Vse dobre predstave (Divja raka, Učiteljica, Romeo in Julija, V agoniji, Idiot itd.) so dokazale, da ima mariborsko gledališče trdna tla pod seboj, nasprotna trditve se v nobenem oziru ne dvzdrži. G. Golja sam priznava, da se daje lepe predstave.

To so naloge mariborskega teatra. Vse te naloge tudi vrši, zadnje z omejenim pritržkom. Sedaj bo lahko presodili, ali bi pozitivna koncentracija g. Golje ni večji kot minus odprave Narodnega gledališča v Mariboru. Presodimo še to!

G. Golja ne pove dovolj jasno, kako si je zamislil ulogo osrednjega gledališča v Mariboru. Govori o gostovanjih, potem o stalnem ansamblu v Mariboru, ki mu pa spet izpodbija to stalnost, ko pravi, da bi ostal toliko časa, dokler bi ga Maribor potreboval! To je zelo nedoločeno in nevarno.

A. A. limitne je odkloniti gostovanja, pa naj si bodo še tako pogosta. Gostovanje — to ni več izraz tvorne sile prebivalstva, kjer se vrši. Ad 2, 3 in 4 navedene naloge bi ostale nerešene. Očlaja bi se g. Golja najbrže v vsej intenziteti neznana kampanja o nemštvu te pokrajine in pripravila pot nemškemu teatru, ki bi pa delal naravnost zoper v 2, 3 in 4 navedene cilje. Go-

spod Golja morda ne ve, koliko dela vseh strank in dobrih Slovencev je v teh desetih letih šlo za te cilje! Naj si bodo gostovanja umetniško še tako popolna, na žalost, moral bi jih odkloniti. Meni nič ne more očitali popustljivosti in lineu umetnosti, nasprotno, rečejo celo, da sam pretiravam v svojih zahtevah. Ali raje imam umetniško manj popolno dramo, ko opustitev v t. 2, 3 in 4 navedenih nalog!

B. Drugo pa je, ako bi na ono mesto, kjer stoji Narodno gledališče, stopila stalna, tu bivajoča in tu delujoča garnitura ljubljanskega gledališča, ki bi fluktuirala in se oplojala z matičnim ansamblom. To bi dejansko bila le notranje-upravna sprememba. A zasedbi bi morala polno vso sezono, ki bi se makar skrčila, a bi le nikakor ne smela biti odvisna od kake »potrebe«. (Ni strahu za prebivalstvo! Dovolj ga je za dobre igre!) V ničemer bi ne bili prizadeji drugi cilji, ki jih ima prosvetna ustanova v Mariboru. Da bi se to očlailo, naj bi sedanji naziv »Narodno gledališče v Mariboru« ostal. Brez dvoma bi umetniški plat nad sedanjo znatno pridobila, ker so v Ljubljani vendarle moči, kakršnih si Maribor ne bi mogel privoščiti!

C. Sedaj pa še ena paralela: Posito, da se naše gledališče, kakor je treba, reorganizira; umetniška kvaliteta se mu bo znatno dvignila. V čem pa je sedaj prednost stalnega ljubljanskega ansambla v Mariboru? Dvomi, da bi bile režije manjše. Umetniški nivo bi bil višji, delo bi se bolj oživelo, ekonomija sil bi bila dosežena, res. Ali pa to je ideal? Ali je drugod tako? Ali ne dale več odrov prilike za varijacijo, ki je večji toliko vredna, kakor večje življenje dela? (Koliko izvršnih slovenskih novitet je dal Maribor!) Nisem proti koncentraciji. Ali stalen ansambl bi moral biti v gornjem smislu in prednosti nad reorganiziranim mariborskim gledališčem bi morale biti izračunane in predvedene. Boljše življenje dela samo še ne prepričuje.

Mi smo pač nezaupljivi! Dosej so vse reorganizacije koristile le Ljubljani, ki se za interes Maribora ni borila. Srečni bi bili, ko bi nas načrt g. Golje spreobrnil.

M. Snuderl.

Koncert draždanskega komornega kvarteta

Ljubljana, 5. aprila. Koncertnemu življenju pri nas je brkno za nekaj časa (ali morda za vselej?) odklenalo, kakor kaže izkustvo zadnjih koncertnih prireditev v Ljubljani. To ni morda krivda kakih zlokonih posameznikov, kakor se dozeva nepoučenim, niti krivda izbire sponzora, niti izbire koncertantov. Po več letih kulturnega navdušenja malega človeka v malem mestu izgleda, da je nastopila doba ohladitve, kateri je morda še najgloblji vzrok neugodno materialno stanje.

Tudi včerajšnji koncert odličnega komornega kvarteta iz Draždan je stal pod neugodnim vtisom malone prazne velike urinske dvorane. Vsekar je dvorana filharmonične družbe prikladnejša za podobne prireditve v akustičnem oziru. Tudi ne more biti tako obupno prazna in napravila torej na koncertante boljši vtis. Draždanski kvartet je nedvomno eno najodličnejših komornih združenj, ki smo jih kdaj čuli pri nas. Vigranost, virtuozno obvladavanje vsakega instrumenta, homogenost zvoka in vseskozi plemenita interpretacija ga odklikuje. K temu pride še ugodno dejstvo, da razpolagajo koncertanti z izbornimi instrumenti, kateri jim dovoljujejo najrazličnejše dinamične in barvne varijacije.

Sporod je obsegal Haydnov kvartet št. 67 (op. 64 št. 5), ljubko delo, ki se v drugem, adagio-stavku povzpe do velikega melodičnega razmaha. Zadnji stavek, čigar srednji del obsega kratek fugato, je bil odigran z veliko virtuoznostjo. Glavna točka je bil Reger, op. 109, godalni kvartet v Es-duru, ki so ga pri nas že izvajali Žikovci, če se ne motim. Brez Regeja ni mogoče misliti si moderne nemške glasbe: on je poleg Mahlerja in Straussa njen početnik in morda največji mojster. Tudi to njegovo delo se odklikuje po najčistejši obliki in tehniki kvartetnega stavka. V zgolj muzikalnem smislu je romantičen, ter najdeš v njem vso skalo občutij, izraženo na skrajno izbran, izdelan način. Kot briljanten kontrpunkt dosega skladatelj tudi v tem delu mogočno zvočnost. Seveda pa zahteva ogromno stopnjo tehnične in muzikalne na-

obraženosti od izvajalcev, in zato si pač še doigo ne bo mogel vsoliti prostora v sporedu domačih izvajanj. Zaključek je grandiozna trojna fuga, mojstrsko delo, ki je bilo adekvatno mojstrsko izvajano. Tretja točka sporeda je bil Čajkovski, kvartet op. 11. To delo, ki ne slovi zaman kot vzor kvartetnega stavka, je bilo tudi pri nas že večkrat izvajano. Sloviti »Andante cantabile« z obstinatno figuro v basu, je priljubljena točka kvartetnih začetnikov, pri katerem pa so draždanski umetniki skušali (sicer nekoliko samovoljno) dati melodični neobičajno (in torej nebanalno) interpretacijo.

Pičla publika je sledila točkam z globokim zanimanjem ter upam, da so umetniki, ako že ne gmotno, torej vsaj glede kontakta z občinstvom bili kolkortoljko zadovoljni. Na nenehajoči aplavz so dodali, oziroma ponovili omenjeni »Andante cantabile« iz poslednjega kvarteta.

V primeroma kratkem razdobju imamo priliko, čuti tri prvovrstne kvartete. Za glasbenika res ne preveč enoličnosti, in za interese priletna primerjanja. Zal, za tako redke interese.

L. M. S.

Jugoslovenska tradicija v češkoslovaškem preporodu

Državni prevrat l. 1918, ki je prinesel češkoslovaški samostojnost, sta spremljala dva občutka: Predvsem občutek sproščanja vseh narodnih sil v smeri v bodočnost, težnja pozbijati leta podjamarnosti, hrepence, uvrstiti se kot svobodna jedinica v tekmo ostalih evropskih narodov. Z druge strani pa je izpregovorilo čustvo hvalnosti do velikih osebnosti in velikih živih idej narodne preteklosti, po čijih zaslugi je ideja samostojnosti nenehoma živela v ljudstvu, bila vzbujena in ojačana, da je lahko prešla v polno zavest in naposled dosegla višek v velikem zgodovinskem dejstvu.

V lanskem jubilejnem letu republike, ki je nudilo dovolj prilike, da se je narodno osvobodjenje izmerilo, izračunalo in ocenilo ne samo v luči sedanjosti in njenih teženj, marveč tudi v luči preteklosti, je nastal ciklus velikih studij o češkoslovaških narodnih tradicijah, po čijih zaslugi se imele med drugim tudi namen, ki ga je posebno povdral dr. M. Hodža, da tesneje zvežejo Slovaško z idejo narodnega edinstva. Kot protitež avtonomističnim in madžarskim težnjam se je zgodovinsko raziskala znatna udeležba Slovačkov pri narodno-preporodnih tradicijah in ozki stiki med Čehi in Slovaki pri vzajemnem delu za kulturno in politično neodvisnost in edinstvo.

Studije posameznih strokovnjakov so promotivale skupne ali dotikajoče se točke Čehov in Slovačkov v tradiciji cirilo-metodski, svetovjavslavski, husitski, reformacijski, protireformacijski in preporodni. Nalogo, oceniti preporodne tradicije, si je zastavil Albert Pražak, rektor bratislavske univerze, znan kot odlični poznavalec zgodovinskih kulturnih stikov med Čehi in Slovaki, avtor cele vrste literarno-zgodovinskih knjig, ki imajo fundamentalno vrednost.

Pražakov spis »Preporodna tradicija« je imel nemara izmed vseh navedenih predmetov najširše polje. Če je hotel izvršiti svoje poslanstvo med ljudstvom, se je moral omejiti samo na reševanje problemov v obliki in na dokaze. Spis je potemtakem trajna, dragocena in popolna zbirka gradiva, edinstvena po obsežnosti dokumentov iz slovaškega sveta. Poglavitna prednost te knjige je jasna razdelitev celotnega področja mimo dokončne spojitve vsega dosejanega češkega zgodovinskega in literarno-zgodovinskega raziskavanja na tem področju.

Ko je v prvem poglavju načrtal nekdanje in sodobne nazore o problemu češkoslovaškega preporoda, ki se po Jungmannovi definiciji suče okoli Masarykove verske koncepcije in prosvetljeno - narodne koncepcije Masarykovih nasprotnikov (Pražak sklepa, da je resnica v sredini), gre Pražak po križišču nasprotujočih si idej za nekaterimi jasnimi tradicijami: za protibolgarsko, jezikovno in literarno, domoljubno, narodno, slovaško, aktivistično, ljudsko, osebnostno, sokolsko in organizacijsko, napoleonsko in osvobodilno, protinemsko in protimadžarsko, protirimsko in protivavstrosko.

V kolikor gre za slovaške tradicije, podarja Pražak pravilno, da je na češkoslovaški preporod vplivala najsilnejša tradicija simpatije do Rusov. Rusija je bila največja slovaška država in je tedaj naravno, da so se pod pritiskom Nemcev in Madžarov oči najbolj upirale baš v Rusijo. Prav zaradi tega je Avstrija videla v naših stikih z Rusijo veleizdajsko nevarnost, med tem ko je smatrala naše simpatije do Poljakov in Jugoslovenov za neškodljive. Prijateljstvo do Rusov je zapustilo v češki literaturi jako močne sledove, medtem ko so se češko-poljski stiki kaj malo poznali.

Torej je francoska literatura tista, ki prevladuje nad vsemi drugimi na češkem knjižnem trgu enako kot v glavah mladih čeških umetnikov. Glasovi nekaterih literarnih teoretikov, ki so svari pred kritičnim kultom moderne literarne Francije in vabili k večjemu izkoriščanju domače tradicije — še pred nekaj meseci je izšla znamenita knjiga esejev Arneja Novaka »Nosilci bakelje« — niso mogli preprečiti, da ne bi najmlajša generacija prevzela takorekore komisariatstva najnovejših francoskih literarnih tvrdk, niti ne raziskujoč dovolj, kakšno blago kolportira. Uvodoma citirana Saldova izjava velja v polni meri in z vsem povdorkom baš za mlado generacijo.

Skoraj vsi umetnostni prevratniki, ki so se izvršili po vojni v naši literaturi, so se odigrali na področju lirike, ki je s svojo občutljivo elastičnostjo daleko bolj pripravna za eksperimente nego n. pr. roman. V moderni češki literaturi je lirika sploh najintenzivnejša. Imena pesnikov Karla Hlavčeka, Antonina Sove, Otokara Březine, Petra Bezruče, Viktorja Zuka, Karla Tomana, Franje Šramka so za zaglase češki liriki ugledno mesto v svetovni poeziji.

Najmlajša češka poezija pa le zredka vznika na teh dobro obdelanih domačih njivah. Intenzivni življenjski tempo po vojni je sam vzgel mladega pesnika v eksperimentiranje. Tako kakor sodobno življenje sploh, nima tudi sodobna umetnost trdne hrbtenice. V kratkih desetih letih je prehodila prenovljena mlada poezija skoraj deset smeri, programov in tendenc. Razmeroma najtrajnejše sledi je pustila za sabo

Z Jugosloveni — sodi Pražak — smo imeli slučajno bolj znanstvene nego literarne stike, ki so se ponajveč navezavali na Dunau (n. pr. Dobrovsky s Kopitarjem). Bolj neposredne in intenzivnejše stike je ustvaril Pavel Josef Šafarik, ko je bil nekaj časa rektor novosadske gimnazije. S svojimi dopisi je znatno razširil poznavanje Jugoslovenov med ostalimi Slovaki, osebilo se v Rusiji.

Pozneje se je posebno zaljubil v Jugoslovene Karel Havlíček, ceneč zlasti njihovo nesebično prijateljstvo do Čehov. V »Narodnih Listih« je pisal, da tega prijateljstva ne bo sam pekel razdil; sigurno bo v bodočnosti še bolj čvrsto, ko bomo drug drugega očlaili in ne bomo dovolili, da bi nas medsebojno izigravali, kakor doslej; oba naroda bosta hodila skupno kakor dve sestri zvezdi po slovaškem nebu. Smatral je Jugoslovene za najboljšo izmed ostalih Slovanov in Avstriji, medtem ko je naše stike z Rusi podvrnil realistični kritiki.

Zelo mnogo, a s romantičnim prizvokom se je bavil z Jugosloveni v svojih romanih in feljtonih Prokop Chocholoušek. Karel Jaromír Erben je gojil z njimi prijateljske stike na Dunaju; nosil je celo hrvatski kroj. Nerudova generacija je prevajala iz jugoslovenskih jezikov in prirejala predavanja o njih. Najbolj pomemben je bil v tem pogledu Vítězslav Hálke. Tudi pozneje se nepretrgoma prepletajo skozi češko slovostvo simpatije do južnih Slovanov. Pražak je imel omeniti v prvi vrsti pesnika Jožefa Jakupca, ki je bil navdušen prijatelj Jugoslovenov, kar se je jasno črtalo v njegovi pesniški tvorbi z mnogimi jugoslovenskimi motivi. Enako je v slučaju Václava Šolca in Bohumila Havlase. Srbsko junaštvo je alavila naravnost do božanstvenosti Eliška Krasnohorská. Jugoslovenstvo v življenjskem delu J. Holčeka je dovolj znano. V znanosti in v javnem življenju sta se vneto potegovala za prijateljstvo z Jugosloveni Machal in Masaryk. Slovensko literaturo je skrbno zasledoval Adolf Černý. Slovenske motive sta zanesli v moderni češki roman in povest Gabriela Preissova in Marija Gebauerjeva. In tako dalje.

Enako je v slovaškem kulturnem življenju in v slovaški literaturi. »Preporodne« novine so imele od l. 1878. rubriko o Hrvatski in Slavoniji. Čela vrsta Jugoslovenov je študirala v Bratislavi, z drugimi so se Slovaki stikali v Pešti (n. pr. Kollar) in sodelovali tudi politično. Pisali so v jugoslovenske liste. L. 1848. pa so Jugosloveni smatrali slovaško zadevo za svojo in ban Jelačić je videl v slovaški vstaji kos svojega protimadžarskega programa.

Izmed uglednejših Slovačkov so bili inspirirani od simpatij ali motivov jugoslovenskih M. M. Hodža, J. M. Hruban, J. Botta, Andrej Sladkovski, Janko Kral, Hruban - Vajanský, Hviezdoslav, Čajak, Kukučín in drugi, ki jih Pražak podrobno označuje.

Dr. Josef Knap, Praga.

Nov Langer na odru

Praga, v marcu. Odkar se je František Lanzer, avtor veseloigr »Kamela skozi uho šlanke« in »Periferije« skoraj udomačil na evropskih odrih, se gleda na vsako njegovo praško premiero kot na dododek v sezoni. Ker pa Lanzer poleg Karla Čapka reprezentira češko dramo v tulinu, so seveda tudi zahteve, ki se stavijo na njegova dela, znatno višje. Se s strani je predzadnja Lanzerjeva veseloigra »Grandhotel Nevada« malce razočarala. Po internacionalnem silježu tega komada se je Lanzer v svojem najnovešem delu »Izpreobrnitev Ferdýše Pištora«, vrnil v okolje praškega predmestja, v katerem žanru se je že uveljavil nenavadno srečno in vplival tudi na druge domače dramatičarje.

»Izpreobrnitev Ferdýše Pištora« ima to-le vsebino:

Ferdýš Pištora, mlad mož s periferije, je neprijetno presenečen na vlomilski »ekspediciji« v bankirjevi hiši. V trenutku vloma izbruhne požar. V splošni zmedzi zgrabi Pištora dva bankirjeva otroka, ki ju te bil našel na hodniku in ju rešil iz goreče hiše na tako pogumen način, da postane na mah junak dneva. Ni se izvedelo, da je v hiši kradel, vsako vidi v nlem samo rešitelja, policijski komisar mu čestita in oče rešenih otrok mu obeta več kot obilno nagrado. Pištora občuti, da te v središču pozornosti; to mu prija in v njegovi notranjosti nastopa izprememba. Začenja prikrivati svoje prejšnje življenje, skuša se postaviti z dobrimi dejanji, postane bankirjev namestnik. Toda to mu ne premalo: hrepeni po velikih delanilih, a prilike ne more najti: kvečjemu spreobrne svolega očeta, stajega planca in svojo ženo, ki mu je enkrat že ušla. Zazlelena prilika se mu ponudi, ko skuša rešiti dekle iz Armade rešitve: pokaže se, da se je prevaril. Ko se vsi poizkusi končilo s komičnim flaskom, se vrne Ferdýš v staro življenje: zopet postane predmetni vlomilec in lenuh.

Relativistična filozofija, ki ima očeta v Einsteinu, je danes zelo v modi. Če to prenesemo na področje moralnih vrednot, nudi možnost nedgovornega izražanja z

onim, o čemer smo doslej mislili, da ima absolutno vrednost. Nazib k temu relativizmu, kaže tudi zadnja igra Fr. Lanzerja in očituje vpliv Karla Čapka: dobro in zlo se menjavata z uprav akrobatsko lahkoto. Z idejne strani je to slabost Lanzerjeve »Izpreobrnitve Ferdýše Pištora«.

Če pa ne sodimo z etičnega vidika, marveč zgolj kot gledališko igrjo, je novi Lanzerjev komad bleščeč primer gledališke rutine in spretnosti. Lanzer je v vsakem detajlu dramatik. Čela stavba in posami del njegovega komada imajo odlične proporcije. Veseligrar mika gledalca no svoji naravni in srčni konkrtnosti ter ga nenehoma drži v napetosti. Neprisiljena duhovitost dramske zasnove je ugovar presenetljiva. Skratka: »Izpreobrnitev Ferdýše Pištora« je izhoren produkt izkušene, ne revolucijske gledališke rutine. Samo cenjalna osebnost ima v svoji psihološki izrazitosti nove poteze, nova obzora in nove iznaide zelo občutljive in fine psihanalitične umetnosti. Ostale sveže figure predstavljajo že zdavnaj preizkušani aparat drobneza realističnega žanra, kakor smo ga videli v naših igrah že pred dolгими leti.

Dr. Josip Knap.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

LJUBLJANSKA DRAMA.

(Začetek ob 20.; spremembe označene.)
Sobota, 6. ob 15.: Cyrano de Bergerac. Dijaška predstava po znanih cenah. Izven. — Ob 20.: Vdova Rošlínka. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

Nedelja, 7. ob 15.: INRI. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. — Ob 20.: Utopljenca. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

LJUBLJANSKA OPERA.

(Začetek ob pol 20.; spremembe označene.)
Sobota, 6.: Bajadera. Opereta. Gostuje gosp. Iličić. Izven.

Nedelja, 7.: Lepa Vida. Gostovanje v Celju. MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Sobota, 6. ob 20.: Charleyeva teta. A. Nedelja, 7. ob 15.: Charleyeva teta. — Ob 20.: Grof Luksemburški. Premijera.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.
Ponedeljek, 8. ob 20.: Romeo in Julija. Gostovanje Mariborčanov.

CELJSKO GLEDALIŠČE.
Sreda, 10. ob 20.: Učiteljica. Gostovanje Mariborčanov.

Iz gledališke pisarne. G. Iličić gostuje danes, 7. t. m. v Kalmanovi opereti Bajadera v ulogi princa Radjamija. V ostalih glavnih ulogah sodelujejo ge. Poličeva in Balat-kova ter ge. Pešek, Povhe, Jerman, Mohorič, Sanci. Sodeluje celotni baletni zbor. Opera se poje izven abonmaja po objavljenih opernih cenah. — Drama uprizori danes ob 15. slovit francosko komedijo Cyrano de Bergerac kot dijaško predstavo po znanih cenah z Levartjem v glavni ulogi. Ostala zasedba običajna. Zvečer ob 20. uprizori drama Golarjevo Vdovo Rošlínko kot ljudsko predstavo po znanih cenah. Glavne uloge so v rokah ge. Juvanove, Mire Danilove, gđ. Vide, gg. Cesarja, Kralja, Jana, Gregorina in Potokarja. Režira g. Lipah. — V nedeljo 7. t. m. se uprizori ob 15. zadnjič v letošnji sezoni pasijonska igra INRI z gosposdom Gregorinom v glavni ulogi po znanih dramskih cenah. Zvečer ob 20. bo ljudska predstava Utopljenca po znanih cenah. Opera gostuje ta dan v Celju. — Drama pripravila dve noviteli, in sicer francosko komedijo Theodor & Comp. in Claude Farrerejevo Bitko. Opera pa izvorno slovensko operno delo Marij Kogoj: Črne maske, dalje novejšo češko operno delo Švanda Dudak in opereto Cigan baron.

Jubilej zagrebskega igralca. Zagrebska drama bo slavila dne 10. t. m. pet in dvajsetletnico igralsko-umetniškega dela Josipa Marčiča, ki je eden najboljših hrvatskih dramskih igralcev. Za jubilej se bo vprizoril »Sanjina« M. Arčibaseva v dramizaciji Milana Begovića.

Umetniška Matica, društvo za propagando sodobne moderne umetnosti, bo izdala letos za svoje člane originalne grafike in reprodukcije v večjem formatu. Originalne grafike bodo prispevali slikarji Božidar Jakac, Ivan Kos in Fran Trtnik, v reprodukcijah pa bomo nudili članstvu najboljša dela Nandeta in Draga Vidmarja. Letnina za to leto znaša tudi samo 24 Din. Vsak član dobi en original ter eno reprodukcijo. Člani in poverjeniki naj se javljajo na naslov: Umetniška Matica v Ljubljani, Dunajska cesta 35.

Duhovno dedščino Švice je skušal podati v svoji knjigi »Geisteserbe der Schweiz«, ki je izšla nedavno pri Reuttschu, Edvard Korrodi. Švica je dežela raznih ras in jezikov, ki jih vežejo tradicije in skupni politični interesi. Ali imajo ti trije narodi, ki naseljujejo Švico, tudi kakšno duhovno skupnost? Je-li dolgoletno sožitje ustvarilo specifično švicarsko miselnost? E. Korrodi odgovarja pozitivno in navaja v svoji knjigi številne dokumente, odlomke iz spisov najuglednejših švicarskih pisateljev. Njihovo delo dokazuje, da obstoje vzlic vsej pestrosti in bujnosti nacionalnih posebnosti plastične poteze enega naroda in ene kulture. Izsledke Korrodijevih proučevanj je zanimivo zlasti za Jugoslovene: niti popolna različnost jezikov ne more preprečiti, da ne bi nastal iz ljudstva, ki ga dolgo časa vežejo skupni interesi, nad vsemi diferenčami rase, okolja in tradicij začetni tip edinstvenega naroda, tip, ki ima skupne specifične lastnosti.

Dve knjigi o Pilsdusku. Življenje poljskega diktatorja je že samo po sebi roman s tako neverjetnimi peripetijami, da se ni čuditi, če je Pilsduski postal junak mnogih poljskih fantastičnih povesti. Precelj časa je že, kar so ga epizodično opisovali Krug, Danilowski, Malaczewski. Kaden - Bandrowski. V zadnjem času se množe romani, ki v njih nastopa Pilsduski kot glavni junak. Sem spada n. pr. Tadeusza Ulanowskega »Doktor Pilot«, ki pa je silno tendenciozen, nekaka reklama za diktatorja in njegove ideje. Resnejše delo je roman Gustava Olechowskega »Vodza« (Vodja), ki se razvija v trilogijo. Avtor je diplomat po poklicu. Pilsduskega opisuje kot magnatnega sina, zarotnika, izgnanca, organizatorja, izdajalca, tiskarja, stavca, uvodničarja prvega talnega socialističnega glasila na Poljskem, poveljnika revolucijske vojske, potovalca po Japonski in konspiratorja v Krakovu, zaveznika, ujetnika in nasprotnika centralnih držav v svetovni vojni; kot »nacionalnika« ga bodo pokazali stoprav naslednji zvezki. Opisane je med drugim večer v Berlinu, na katerem so boljševiki že l. 1900 pilj bratovščino s pangermanom.

Dr. Josef Knap, Praga:

Mlada češka literatura po vojni

F. X. Šalda, najpomembnejši izmed naših sodobnih kritikov, je izjavil v nekem intervjuu, odgovarjajoč na vprašanje, kakšen duh se očituje v češki literaturi, naslednje: »Od prvih začetkov in kamorkoli seže raziskovalčev pogled, smo vedno sedeli v klopi Zapada in se učili, opremljeni pač z najmodernejšimi pripomočki. Najprej smo kopirali, potlej smo prevajali z voščjo ali manjšo prostostjo; naposled smo posnemali, t. j. delali isto, kar delajo naši vzori. Tuja dela so nas vedno vzpodbujala k lastnim delom. Na tej stopnji smo še danes in bomo, kakor vse kaže, do konca naših dni. Duh češke literature je potemtakem duh dela, učenja, posnemanja, tvorbe.«

Ta pogumna in dalekosežna Saldova sodba, ki so jo po več narekovali tudi subjektivni razlogi, saj je bil Zpad ravno F. X. Šaldi najbogatejša učilnica, je seveda silno splošna, shematična. Sigurno ne bi mogla držati, če bi se raziskaval primer za primerom in če bi se hotela z merilom te sodbe določiti vrsta posamičnih osebnosti in poedinih razdobj v naši literaturi. Začetki realizma v romanu osemdesetih in devetdesetih let minuloga stoletja se ne dajo misliti n. pr. brez silnega vpliva ruskega realističnega romana. Na koncu prejšnjega in na začetku sedanjega stoletja so imele velik vpliv na češko slovostvo danska, norveška in švedska književnost. Treba je priznati, da smo tudi s sosednimi Nemci živeli včas v kaj

tesnem kulturnem sorodstvu. Predvsem pa vpoštevajmo dolgo vrsto izrazito domačih, najbolj tipičnih čeških pojavov v vseh do bah naše literature, pa naj gre potem za Čelakovskega, Erbeno, Boženo Němcovo, Svatopluka Čecha, Terezo Novákovó, R. V. Raisa ali danes Holečka, Jiráška, Dyko, Medkera itd. Ni tedaj tako lahka reč, karakterizirati z enim samim znakom značaj celotnega literarnega razvoja.

Toda če že govorimo o inozemskih orientacijah, po katerih je res nastalo med Čehi, ki bivajo na evropskem križišču, v zadnjih desetih letih silno povpraševanje, tedaj moramo priznati, da gre Zapadu v resnici prvenstvo. Ze dolga desetletja so segali k nam njegovi vplivi, čim bližje pa gremo k našim dnem, preko Jaroslava Vrchlického in že imenovanega F. X. Šalde do naše najmlajše literarne generacije, je vpliv Zapada čedalje bolj očiten. Opazimo ga celo v slovaškem slovostvu, ki je že od nekdaj najbolj podlegalo tradicionalnemu rusofilstvu.

Pod pojmom »zapadne literature« mislimo po današnji terminologiji skoraj izključno francosko ali rečeno še točneje: njene zadnje, oblikovno revolucionarne smeri. Uprav čudno je že, kako malo od nje pri nas »andelska« literatura, ki jo pomajujejo ameriški pisatelji. Pred nekaj leti se je pri nas dvignil glas, da se skušamo tesneje približati angleškemu slovostvu, vendar je po njem ostalo zgolj nekaj polemik.

Naše vojne in povojne, kulturne in politične simpatije za Francijo niso brez posledic. Vendar nismo v tem edini; podobno je n. pr. s Poljaki.

Tehnični del avtomobilne sekcije avtomobilističnega oddelka Vacuum Oil Company D. D.

Francoski Grand Prix

Ena najvažnejših avtomobilskih prireditelj je brezdvomno tekmovalstvo za francoski Grand Prix, ki se vrši letos že trinajstkrat. Letos so predpisi za dirko precej drugačni, kakor pa so bili v preteklih letih. Nova formula predpisuje konstrukcijo motorja, najmanjšo težo vozila in največjo porabo bencina in olja. Avtomobili morajo biti dvosedezni, karoserija mora biti v višini sedežev široka najmanj 1 meter, a višina sedežev 25 cm. Avtomobili sami morajo tehtati najmanj 900 kg. Rezervar za bencin bo dobavila sportna komisija sama in se bo moral vidljivo pričvrstiti za samimi sedeži. Vsako maskiranje bencinskega rezervarja je prepovedano. Bencin in olje dajo prireditelji in kot maksimalna poraba je določeno 14 kg na 10 km. Vsebinska cilindra ni limitirana. Novi predpisi so očigledno namenjeni znižanju hitrosti avtomobilov, ki bodo tekmovali, ker se je do sedaj pokazalo, da so bile hitrosti, dosežene pri zadnjih tekmah za Grand Prix, nevarne ne samo za vozače, ampak tudi za občinstvo, ki je prisostvovalo tekmam.

Letošnja tekma bo na vsak način pokazala popolnoma druge rezultate kakor dosedanje. Ker vsebinska cilindra ni določena, bo konstrukcijski voziči za letošnji Grand Prix mogoče menjati premer cilindrov in menjati bat. Posledica tega bo zmanjšanje obratov motorja, kar pa gotovo ne pomeni konstruktivnih napredkov, ampak nasprotno, prišlo bo staro vprašanje na talet, ali naj se v tej smeri izpopolnijo dosedanja gradnja motorja ali pa naj se ostane pri današnji konstrukciji motorja s 6 in 8 cilindri, z malim batom in velikim številom obratov.

To vprašanje pa se ne bo moglo tako kmalu rešiti, ker o tem imajo konstruktorji različna mnenja, ki se nikakor ne ujemajo. Potrebno je, da predvsem konkretiziramo pojem »veliko število obratov«. V letih 1927 in 1928, so vozili mnogi dirkalni avtomobili s 6 do 7000 obratov na minuto, nekateri celo nad 7000. Največje število obratov pri današnjih potniških avtomobilih je okoli 3000 obratov na minuto. Ako bo letošnji Grand Prix prinesel zmanjšanje števila obratov pri dirkalnih avtomobilih, seveda se ne pomeni, da bo to zmanjšanje tako znatno, da bi bilo število obratov dirkalnih avtomobilov enako številu obratov potniških vozil. Računati je še vedno s tem, da bo število obratov dirkalnih avtomobilov francoskega Grand Prix sorazmerno veliko, čeprav v nobenem slučaju ne bodo dosegli števila 6000.

Ako nekoliko natančneje posledamo delovanje avtomobilnega motorja in proučimo njegov razvoj od prvih začetkov do danes, pridemo do zaključka, da bi kulminacijo razvika lahko pričakovali le od 6 in 8 cilindričnih motorjev z velikim številom obratov in večjo kompresijo. Veliko vprašanje je torej, če bo nova dirkalna formula koristna. Kakor že omenjeno, zmanjšanje števila obratov motorja ne bo in ne sme biti tako znatno, da bi bitno vplivalo na samo konstrukcijo. Ta se bo na vsak način deloma menjala, pri čem število cilindrov se bo zmanjšalo, ker bi potem motorji z 8 ali celo 12 cilindri izgubili svoj raison d'être.

Avtomobilski salon v Ženevi

V šestih je vzbujal letos v marcu pozornost vseh avtomobilskih interesentov ženevski avtomobilski salon. Tudi tokrat je neoporečno dokazal pomen avtomobila kot sodobnega modernega prometnega sredstva.

Danes kroži v Švici okroglo 105.000 motornih vozil; cenjena povprečno po 5000 frankov, dosežejo skupno vrednost ca. 500 milijonov frankov. Na 37 prebivalcev dežele odpade po eno motorno vozilo. Koncem leta 1928, so kantonalne avtomobilske kontrole beležile skupno 58.000 osebnih avtomobilov. Vsa vozila dajejo, previdno cenjeno, približno 300.000 ljudem njihov vsakdanji kruh. Avtomobilizem igra v deželi, ki je v prvi vrsti odvisna od tujeskega prometa, v visoko razviti hotelski industriji in gostilniški obrti eno poglavitnih vlog. Domači avtomobilisti dajejo hotelski industriji in gostilniški obrti letno približno 40 milijonov frankov zaslužka; k temu je priložiti še 20 milijonov frankov (ako ne več), katere je v prošlem letu pustilo nad 100.000 tujih avtomobilistov v Švici. Teh par številki slika gotovo dovolj jasno pomen avtomobilizma v gospodarskem življenju.

Razstava je pokazala vse, kar je tehnika v zadnjem času na polju avtomobilske gradnje izpopolnila in prinesla novega. Nikakih epohalnih novosti ni bilo, pač pa delajla dela, izpopolnitev posrednih delov ter toliko važnih malenkosti. Presenetljivo veliko število novih izboljšanih modelov je bilo razstavljenih šestcilindrske motorji imajo samo malo zastopnikov, nasprotno pa pridobiva vedno več priljubljenosti osemcilindrske motorje. Karoserijam je bila posvečena posebna pažnja; prostornost, prijetnost, udobnost in eleganca so žele zmagovalce. Skoraj vsi razstavljeni modeli so se odlikovali v solidni in natančni konstrukciji, kljub tem prednostim pa so cene v splošnem za spoznanje padle. 74 znamk je bilo zastopanih na ženevski razstavi. Amerika je z 31 imela seveda prvenstvo, njej je sledila Francija z 21 znamkami, daleč za njo Nemčija z 8 in Italija s 6 znamkami. Zastopane so bile še Belgija, Angleska, Avstrija, Čehoslovaška in Švica.

Porota

Maribor, 5. aprila.

Četrty dan pomladanskih porotnih razprav pred mariborskim okrožnim sodiščem sta danes zavzeli razpravi o petem uboju in pa o sleparstvu.

Današnjima razpravama je predsedoval sodni svetnik Zemljčič, votanta sta bila sodna svetnika dr. Tombak in dr. Senior, obtožbo pa je zastopal namestnik državnega pravdnika Sever.

Izkoriščevalec lahkovernežev

Zaradi zločina prevare se je zagovarjal 34letni oženjeni krojač, splavar, posestnik itd. Ivan Sattler od Sv. Urbana pri Ptuj. Obtožnica navaja, da je oigral koncem leta 1927, v Vombahu Jakoba Grandla za 420 Din, ženo njegovo za srečko državne loterije ter leta 1928, v Ciglenah Elizabeto Radakovičovo za več dejanj za skupno vsoto 22.000 Din.

Dasiravno je bil Sattler po poklicu krojač in je imel v Zgornjem Dupleku tudi nekaj nepremične imovine ter se je ukvarjal tudi s splavarstvom, je vendar iskal za službo povrh še s tem, da je razpečeval razne vrednostne papirje. Tu je imel pri lohi obračati nevednost in lahkovernost ljudi v svojo krivično korist in dobiček. In to si je Sattler tudi v obilni meri privoščil. Saj je imel prakso zaradi svojih precejšnjih imovinskih deliktov, zabeležnih v kazenskih registrih sodišča. Svoje častno je bil obsojen obtoženec tudi že zaradi krivega pričevanja in zaradi uboja na 12 let ječe.

Sattlerja je sprejela družba z omejeno zavezo »Tehna« v Ljubljani za razpečavanje vrednostnih papirjev. Prodajal je obvezne vojne škode, srečke državne loterije in nove zlatnike naše kraljevine. Z večino svojih strank je posloval obtoženec pošteno. V nekaj slučajih pa ga je le premetla skušnjava. Jakoba Grandlu je prodal 7 obveznic vojne škode, za katere bi bil moral dobiti kot prvi obrok 280 Din, a je zahteval prvi 140 Din in potem še enkrat 280 Din, tako da mu je Grandl plačal 140 Din preveč. Isti dan je prodal Grandlovi ženi srečko državne loterije za 20 Din, čeprav je srečka dražja; nekaj dni za tem pa se je zopet oglašil pri njej ter dejal, da je njena srečka zadnja in da ji bo preskrbel dobiček 400 Din, če mu izroči srečko. Sattler je res sprejel srečko in jo izginil.

Prav posebno priliko za svoje namene je našel obtoženec pri priletli Elizabeti Radakovičovi v Ciglenah. Spočetka je sklenil z njo neke kupčije s srečkami vojne škode, pozneje pa jo je pričel slepariti na debelo. Ponudil ji je »sila ugodno za varovanje«, po katerem bi plačala zavarovalnici 25.000 Din v gotovini, za kar bi dobila že čez nekaj mesecev izplačanih 73.000 Din v zlatu. Žena je Sattlerju verjela. V večjih ali manjših časovnih presledkih mu je plačevala po 2000 900 in 100 dinarjev. Tako je do septembra pobral Sattler 22.000 Din. Čeprav je slepar Radakovičovo vedno tolažil, da bo kmalu prejela svojih 73.000 Din v zlatu, ji je vsa stvar postala sumljiva. Pisala je druž-

bi »Tehna« po pojasnila in sleparija je prišla na dan.

Porotniki so soglasno potrdili vprašanja in je bil Sattler, ki ga je zagovarjal odvetnik dr. Hojnec, obsojen na pet let težke ječe.

Smrt pod nožem

23letnemu posestnikovemu sinu Josipu Pesku od Sv. Marjete na Dravskem polju očita obtožnica, da je zakril zločin uboja s tem, da je na Štefanovo 1928 pri Sv. Marjeti, zabodel v sovražno namenu Mihaela Kalčiča in mu prerezal veliko krvno žilo, vsled česar je Kalčič umrl.

V gostilni Franceta Domanjca pri Sv. Marjeti na Dravskem polju je Pesek kar očitno iskal priliko za pretep. Po navdi pretepačev je hodil iz ene sobe v drugo, prevračal stole in izpodbijal pesalcem noge. Od godcev je zahteval celo, da igrajo samo za njega in njegove pesalce. Celo sunkno si je slekel in jo metal v kot, nato pa se v hudobi in vinjenosti jezil, češ da mu jo je nekdo ukradel. Že zaradi tega so se zasvetili noži, to neizogibno sredstvo v razračunavanju med našimi kmečkimi fanti. Pretep je še v poslednjem hipu preprečil neki razsodnejši gost — ki je pozneje padel pod zločinsko roko obtoženca. Nato je gostilničarjeva soproga celo dve uri mirila razburjenega Peska v kuhinji in se je zdelo, da se je obtoženec pomiril. Naenkrat pa mu je zopet zavrela nemirna kri. Skočil je v gostilniški sobi na mizo in pričel prevračati steklenice in kozarce. V drugi se je pojavil Kalčič, da pomiri divjega Peska. Ob sta imela v rokah odprte nože. Med njiju je skočil sedaj neki Bohark, ki je odzvel Kalčiču nož in z drugo roko odrazil obtoženca. Pesek pa je namah sunil preko Boharka in zabodel Kalčiča tri nad levo ključnico. Poškodovanemu ni bilo rešitve in je kmalu izdihnil. Pesek se zagovarja s silobranom in da se ni zavedal svojega početja radi vinjenosti.

Ker so porotniki potrdili vprašanje uboja, je bil Pesek, ki ga je zagovarjal odvetnik dr. Pernat, o pol 6. zvečer obsojen na štiri leta težke ječe.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Sokolstvo

Glavna skupščina JSS na Sušaku

Otvoritev Sokolskega doma na Sušaku — Sklicanje III. sabora 1930 v Beograd — Delovni program za I. 1929 — Priprave za II. vsesokolski zlet v Beogradu — Statistika JSS — Okrevanje na Jadranu

Na skrajni zapadni meji države se je sestalo Sokolstvo letos k svoji glavni skupščini. Udeležba delegatov iz vseh končin Jugoslavije je bila zelo velika ter so bile zastopane vse župe razen Zlatiborske v Užicah, ki se je opravičila. Dnevni red sokolskih zborovanj se je v glavnem tical poleg raznih internih zadev predvsem priprave za II. jugoslovnski vsesokolski zlet, ki se bo vršil že

leta 1930, v Beogradu.

Predvsem so bile razprave v tej zadevi posvečene osiguranju pravega gospodarskega temelja celi prireditvi. Mnogo pozornosti je glavna skupščina posvetila tudi vprašanju sklicanja III. jugoslovnskega sokolskega sabora ter se je zaključilo da se bo sabor vršil v pozni jeseni leta 1930 ali pa začetkom leta 1931, v Beogradu. — Odselki, ki so zborovali dan pred skupščino in tudi zaupni sestanek so razpravili o raznih zelo važnih notranjih sokolskih vprašanjih dotedajnih pa so se tudi mnogih različnih zadev ter zavzeli primerna stališča. Naravno je, da se je v prvi vrsti sukal razgovor o saveznem gospodarskem stanju, ki se je tekom zadnjega leta tako izboljšalo, da se lahko trdi, da je sokolska centrala sedaj v gospodarskem oziru na trdnem. — Starešinstvo, ki je bilo izvoljeno na skupščini, čakaio mnoge važne naloge in treba bo mnogo truda in dela, da se bo lahko izvršilo vse ono, kar je sklenila skupščina kot bodoče delo. Škoda je, da ni prišlo glede izložitve starešinstva med ljubljanskimi društvi do sporazuma in razdelitve dela na vsa društva, kar bi bilo vsekakor želeli.

V naslednjem podajamo izvešček najzanimivejših dogodkov na glavni skupščini. Že v soboto po prihodu raznih vlakov so se sestali v meščanski šoli k posvetoivanjem zbor župnih načelnikov pod predsedstvom br. dr. Murnika, župni prosvetarij in sokolski novinarji pod vodstvom br. Jerasa in Švaljara in so porabili celo popoldne za predelavo zelo zanimivih dnevnih redov. Naslednji dan, v nedeljo, je izvršil pod predsedstvom br. Smernika svoje delo narodno-obrambni odsek, ki je zlasti velike važnosti za razvoj Sokolstva na državnih mejah in na v inozemstvu, kjer preživajo Jugoslovci.

Takoj po zborovanju zadnimenovanega odseka se je formirala pred meščansko šolo velika povelja z godbo na čelu, ki je napravila po celim mestu manifestativni obhod ter se je ustavila pred novo zgrajenim sokolskim domom ob Rečini. Po dovršenem stiku vseh oddelkov se je izvršil

svečani akt otvoritve Sokolskega doma.

kjer so govorili bratje Franciž v imenu gradbenega odseka, starosta sušaškega društva dr. Gerkinč, starosta reške župe br. Polič in končno starosta JSS br. Ganžl. Vsi govorniki so naščasnili veliki pomen nove sokolske trdnjave tik ob provizorični meji in so se spominjali zaslužnih bratov onkraj meje. Naloga Sokolstva bo, da pripravi vse, da zasije tudi njim enkrat zlato solnce Svobode. — Po svečanem aktu se je zbralo vse Sokolstvo v domu na ozled prostorov, nakar se je vršil skupni obed vseh delegatov. Popoldne je na preči zasedal kandidacijski odbor, nato pa se je prael ob 16.

zaupni Sestanek vseh župnih delegatov

kjer so se nabreli podrobno pretehtala vsa letna poročila dosedanjih referentov-članov starešinstva JSS, nakar so prišli na vrsto razna druga velevažna vprašanja, ki pa zaradi njihove zaupne vsebine niso za javnost. Predvsem se je debata sukala o narodno-obrambnem delu med Sokolstvom in za Sokolstvo na državnih mejah in izven Jugoslavije; mnogo pozornosti je bilo posvečeno proračunu JSS za leto 1930., raznim predlogom posameznih žup, predoriniravim za beograjski vsesokolski zlet, za unifikacijo blažinskiškega poslovanja na vseh sokolskih društvi, izdanie posebne priročne knjižice z navodili za vse sokolske činovnike, itd. Mnogo zanimanja je bilo za vprašanje sklicanja sabora in za razne predloge, ki se tičejo izpremembe saveznih pravil; največje napetie misli vseh delegatov na je bilo gotovo pri razmotrivanju raznih sokolskih in izvensokolskih vprašanj, ki so skupna jugoslovnskem in ostalemu slovanskemu Sokolstvu. Naravna stvar je, da se ni o mnogih, dosedaj še nedovršenih projektih glasovalo, temveč je bila debata več ali manj izmenjava misli in naziranj.

delegatov iz cele države.

Glavna skupščina kot taka na se je vršila po dokončanih zborovanjih delegatov šele v ponedeljek ob pol 11. uri v Sokolskem domu in je potekala gladko in v vzornem redu.

Skupščino je otvoril z lepm govorom savezni starosta br. E. Ganžl, ki se je najprej spomnila desetletne ustanovitve JSS na I. saboru v Novem Sadu leta 1919., je nato opisal stike jugoslovnskega Sokolstva z ostalimi slovanskimi sokolskimi organizacijami in inozemstvom ter je potem prešel na naše notranje prilike, kjer je Sokolstvo vedno korakalo po svoji začetni poti naprej in povsod naščasnio principa narodnega in državnega edinstva. Ugotovil je, da obsega jugoslovnsko Sokolstvo vso državo, vse sloje, vse stališče. Želeli bi bilo da se organizacija razširi še bolj med narodom in ljubezni do skupne domovine. Končno je v plametičih besedah pozdravil prvega Sokola v državi, Nj. Velikinstvo kralja, na katerega je skupščina odposlala udanostno brzojavko. Ravnotako se je odposlalo brzojavke prezidentu Masaryku, starosti slovanskega Sokolstva br. dr. Scheinerju v Prago, in vsem slovanskim sokolskim organizacijam. Govor staroste Ganžla so delegati večkrat prekinili z glasnim odobravanjem in plaskanjem.

Takoj nato so sledila zelo pregledno sestavljena poročila raznih saveznih funkcionalcev, kakor tatnika, gospodarja, načelnika, prosvetarija, novinarja itd., iz katerih navajamo sledeče zanimivosti: Koncem leta 1928, je bilo v JSS združenih 23 žup, ki so šteje v 435 sokolskih društvih, 37.097 članov in 8797 članic. Naraščala je bilo moškega 7699, ženskega 4337, moške dece

8656, ženske dece pa 7088. Vseh sokolskih pripadnikov torej 73.674. — Izmed članstva je bilo telovadcev 7848, telovadk 2603, iz česar sledi, da je telovadilo v JSS skupno 35.231 oseba.

Za osiguranje vseh telovadečih oseb je bil pri savezu že leta 1921 ustanovljen poseben poškodbeni fond. Cigar premoženje se je do konca leta pomnožilo na preko 300.000 dinarjev. Podpor je bilo leta 1928, izplačanih v skupnem znesku 28.265 dinarjev na skupno 42 oseb. Blagodejno delovanje poškodbenega fonda na je sklenila skupščina razširiti še s tem, da se je namenilo tekom nekaj let postaviti v prikladnem kraju na Jadranu

sokolsko okrevališče,

kjer bi iskala zdravila sokolska deca in članstvo. Prosvetno delovanje v Sokolstvu je kulminiralo leto 1928, v sklicanju posebne prosvetne ankete pri Savezu, ki je tekom 8 dni razmotrivala vse do sedanje uspehe in neuspehe ter je sestavila na osnovi vseh referatov podrobno poročilo, ki je izšlo v posebni brošuri. V splošnem se pa mora naglasiti, da delo tudi na prosvetnem polju dobro napreduje in so večinoma vse župe izvedle oni program ki je bil določen na glavni skupščini leta 1928, za izvršitev. Tesno v zvezi s prosvetnim delom je delo novinarskega odseka, ki je izdal leta 1928 centralno glasilo saveza »Sokolski Glasnik« v časopisni obliki, poleg tega pa je izhajalo tudi posebno glasilo prednistiha »Prednistiha« in na lista za naraščati in deco. »Sokolič« in »Naša radost«. V splošnem se oiaža dvigvanje zanimanja za

sokolski tisk

vendar pa bo treba še bolj povzdigniti številno naročnikov zlasti za mladinski tisk in skrbeti za to, da se posreči čim prele izdajati

Sokolski glasnik tedensko,

kakor to zahtevajo potrebe tako velike organizacije kakor je danes jugoslovnsko Sokolstvo. Skupščina je vzela na znanje poročila zdravniškega, narodno-obrambnega in železniškega odseka ter je posvetila nato vso pozornost: saveznim gospodarskim vprašanjem, zlasti na proračunu. Ugotovljeno je bilo, da so se dolžovi znižali na malhne vsote, ki se bodo dale tekom leta poravnati popolnoma, ker obsegalo večinoma tekoče zadeve. Tekom leta je bil osnovan sklad za

stalno prednjačko šolo v Ljubljani

z osnovno glavnico 100.000 Din. Poleg tega izkazuje znatne vsote že omenjeni poškodbeni sklad, fond br. dr. Oražna itd. Mnogo ugodnejše na bi bilo poročilo saveznega gospodarja, ako bi vsa društva poplačala vse tekoče dolgeve, kar se dosedaj še ni moglo ugotoviti. Vendar na se je doseglo v letu 1928 že toliko, da je bilo omogočeno glavni skupščini, podeliti dr. Oražnovemu fondu še 20 tisoč dinarjev in prednistiški šoli isti znesek iz čiste preostanka gospodarstva v letu 1928. Proračun za leto 1929 izkazuje dohodkov 1.186.073 dinarjev in ravnotilni stroškov. Isti je osnovan na načelu, da ostane tudi za leto 1929, savezni porez za člana po 10 Din in na po 2 Din kot izredni prispevek za savezni dan.

Iz poročila saveznega načelnistva je razvidno vse delo v letu 1928. Glavna prireditelj je bil nokrajski zlet v Skopju, savezni tečaj za vodnike mladinskih oddelkov in lahkoletske tekme v celim savezu, o čemer je »Jutro« svojačasno že poročalo. Predpriprave za II. zlet v Beogradu so napredovale in je savezno tehniško vodstvo že izdalo vse obvezne proste in tekmovalne vaje v posebnih brošurah. Ravnotako se je že prezagledalo na lico mesta v Beogradu.

telovadišče za vsesokolski zlet.

Prednistiški tečajeve je bilo po Savezu razen saveznega že 42 ki so jih deloma uredila društva deloma župe. Vršili so se tudi po mnogih edinih prednistiški izpiti, ki so po večini pokazali, da se v precejšnji meri skrbí za prednistiški naraščai. Glavna naloga žup in društev v tekočem letu na boje, da izvrše vsa društva i župe predpisane župne zlete in tekme. Istočasno pa se je treba v polni meri pripravljati tudi na nokrajski zlet COS v Plznu in na veliki vsenokolski zlet v Poznaniu, kamor so nas bratske organizacije že novabile.

Vse na skupščino odkazane predloge se je predelalo že na zaupnem sestanku, ki je sklenil da naj starešinstvo JSS iste pretehta ponovno in izvrši vse ono, kar bo dobro za organizacijo. Glede sklicanja III. jugoslovnskega sokolskega sabora se je sklenilo, da se isti vrši po zletu v Beogradu, starešinstvo JSS pa naj pripravi vse tozadevne predloge in ostali material, ki naj za nato sabor obdela.

V vprašanju vsesokolskega zleta v Beogradu se je nverilo starešinstvo z vodstvom vseh predpriprav in organizacije zletnega dela. Obenem na se mora zlasti glede gospodarske plati vso zletno prireditelj popolnoma osigurati. V prvi vrsti je naloga zletnega odbora in vseh prizadetih čimteliev da se sestavi realen proračun, zainteresirava v Beogradu vse merodajne činitelje za zlet in skuša na tel osnovni zalogi zletni uspeh i po moralni in po gospodarski strani.

Po prečitaniu poročila saveznega revizorskega odbora je odlašovalo skupščina starešinstvu odrešeno, nakar so se izvršile volitve novega starešinstva, o čemer smo že poročali.

Po volitvah je zaključil skupščino brat Ganžl s primernim pozivom na vse delegate, ki naj store vse, da bo usneš letošnje upravne dobe še bolji od one leta 1928. Vse delo se mora vršiti že v znamenju II. jugoslovnskega vsesokolskega zleta leta 1930 v Beogradu.

Ves čas med njihovim bivanjem so bili delegati posameznih sokolskih žup in saveza predmet vse pozornosti sušaških bratov in vsega ostalega prebivalstva, kar se je zlasti pokazalo med sprovedom ko je bila povorka od vseh strani živahno pozdravljana. Vzklili so ogromno odmevali od reških hiš na nasprotnem bregu Rečine, kjer so se baš isti dan vršile državnozbornske volitve v fašistovski parlament. Zastave so plapolale i na Reki in na Sušaku. Prve so

naznaniiale konec zadnji parlamentarni svobodi, jugoslovnske na so pozdravljale borbe za svobodo, nacionalnost in demokracijo, naše vrle jugoslovnske Sokole! Zdravo!

Radio

Sobota, 6. aprila.

LJUBLJANA 12.30: Reproducira giasba. — 13: Napoved časa in reproducirana giasba. — 13.30: Borzne vesti. — 17: Koncert radio-orkestra. — 18: Prenos predavanja Jana Skale: O lužičkih Srbih. — 19: Split in okolica. Propagandno predavanje v slovenskem, nemškem in češkem jeziku. — 19.30: Filmska umetnost. — 20: Koncert kvarteta Glasbene Matice (zg. Pelan, Pečenko, Završan, Skalar. Vmes igra z Stanko na harmoniko.) — 22: Poročila in napoved časa. — 22.15: Sprehod po Evropi. — ZAGREB 13.15: Reproducira giasba. — 17.30: Godba za ples. — 20.15: Koncert Markovih in R. Straussovih skladb. — 22: Lahka večerna giasba. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 18.05: Mladinski program z giasbo. — 19.15: Prenos programa iz Brna. — 22.25: Prenos koncerta iz Bratislave. — BRNO 17.45: Arje in pesmi. — 19.15: Operetni večer. — 22.25: Prenos koncerta iz Bratislave. — VARŠAVA 20.30: Eyslerjeva opereta »Priatelj ženski«. — 22.30: Lahka godba. — DUNAJ 11: Popoldanski koncert. — 16: Koncert orkestra in solistov. — 17.50: Glasbena akademija. — 19.30: Prenos iz dunajske drž. opere. — Poljuden večerni koncert orkestra. — BERLIN 17: Koncert lahke giasbe. — 20: Mešan večer. — Godba za ples. — FRANKFURT 16.35: Popoldanski koncert. — 20.15: Mešan večer in godba za ples. — LANGENBERG 17.45: Večerni koncert orkestra. — 20: Zabaven večer. — Koncert lahke večerne godbe. — STUTTGART 15: Popoldanski koncert. — 18.45: Koncert aljaške giasbe. — 19.45: Iz Mozartove opere »Cosí fan tutte«. — 23: Zabaven večer in lahka godba. — TOULOUSE 21.30: Orkestralen koncert. — 21.50: Pevski večer. — 22: Reproducira giasba. — BUDIMPESTA 17.40: Lahka godba. — 18.40: Večerni koncert. — 19.30: Koncert ciganske glasbene družbe. — 20.30: Klavirski koncert. — 22.25: Koncert orkestra in solistov. — LONDON 19.45: Schumannove klavirske skladbe. — 20.30: Godba za ples. — 21: Poljuden koncert orkestra. — 22.35: Mešan večer in lahka giasba. — RIM 17.30: Popoldanski koncert. — 20.15: Koncert voljaške godbe. — STOCKHOLM 17: Koncert lahke godbe. — 19.45: Mozartove skladbe. — 20.10: Dramski večer. — 20.35: Kmečka giasba. — 21.45: Godba za ples. — BEograd 12.15: Poročila. — 12.30: Gospodarske in borzne vesti. — 12.45: Koncert radio-kvarteta. — 20: Predavanja. — 21: Poročila. — 21.15: Koncert klasične giasbe. — 22.30: Ciganska godba.

Novosti Šentjakobske knjižnice v Ljubljani

Priobčuje knjižničar Matija Rodč.

(Nadaljevanje).

Cankar Ivan: Zbrani spisi IX. (ur. Iz. Cankar). V mesečini. Martin Kačur. Nina. Iz Ottakringa v Oberholabrunn. 3541/42.

Leskovec A.: Dva bregova. Drama iz življenja beračev. 4407d.

Vaše I. — Burgerjeva: Umirajoče duše. Zgodovinski roman iz baročne Ljubljane. 4409.

Rotman G. Th.: Kralj Debeluh in sinko Debelinko. 4411.

Mičunovič A.: Novele. 1198n.

Burroughs E. R.: Tarzan i dragulji iz opara. 1208h.

May K.: Lažni sinovac. 1181h.

May K.: Kroz pustnjo. Pripovijest. 1182h.

Eschelbach I.: Neprijatelj puka. Hist. roman iz dobe makabejaca. 1165h.

Montepin Ks.: Liječnik ludiakinja. Roman iz francuzskega društva. 1166h.

Montepin Ks.: Mačje oko. Roman. 1170h.

Montepin Ks.: Tajne ladje »Titan«. Roman. 1171h.

Montepin Ks.: Krvava ruka. (Crvena kraljica). 1172h.

Flammarion C.: La fin du monde. 691f.

Bedel M.: Molinoff indre et loir. 692f.

Artus L.: La maison du frou. 693f.

Lavedan H.: Sire, la citoyenne du Barry. 689f.

Galsworthy J.: Ein Heiliger. Roman. 10521n.

Michel Zévaco:

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman.

»Mene ni bilo treba reševati, dragi gospod!« se je zavzela Giralda. »Bila sem svobodna.«
Don Cesar in Cervantes sta odreenela, »Svobodna si bila! A kaj je potlej vzrok, da smo te našli tukaj spečo?«
»Čakala sem vas.«
»Tedad si mar vedela, da pridem?«
»Kakopak!«
»Vse kar je prav!« je vzkliknil Torero. »Kdo ti je rekel, da pridem semkaj?«
»Princesa.«
»Katera princesa?«
»Ne vem,« je prostodušno odvrnila Giralda. »Ni mi povedala, kako ji je ime. Vse, kar vem, je to, da je prav tako dobra, kakor je lepa. Obljubila mi je, da vas obvesti, kakor hitro boste mogli brez nevarnosti priti doma. Vi ste tu... to je zame dokaz, da je izpolnila dano besedo.«
»Čudno, čudno!« je zamišljeno mrmral don Cesar.
»Da,« je pritrdil Cervantes. »A vidi se mi, prijatelj, da bo koristno, če jameva iskati viteza.«
»Bogme prav imate. Toliko časa sva že izgubila! Toda z Giralko bo križ. S seboj se je ne upam voditi, zlasti če pride do boja. In če jo pustiva tukaj, ravna enako neoprezno. Kdo ve, kaj se

98

h utedne zgoditi, ko bova midva pretikala po hiši!«
»Ali, dragi gospod,« je nedolžno vprašala Giralka, »čemu bi pretikali po hiši? Saj ni nikogar tu.«
»Kako več, Giralka, da ni nikogar?«
»Princesa mi je povedala. Ali niste našli vseh vrat odprtih?«
»Res je, tako mi Krista!« je dejal Cervantes.
»In kje je zdaj tvoja princesa?«
»Z vsjo služnčadjo vred se je vrnila v dvorec, ki ga ima v mestu... Tako mi je vsaj zatrnila.«
Torero je vprašujoče pogledal Cervantesa.
»Mislim, da bi vendarle pogledala po hiši,« je rekel pisatelj.
Don Cesar se je negotovo ozrl v devojko.
»Povem vam, dragi gospod,« je prepričevalno rekla Giralka, »da vas lahko sprejem brez nevarnosti. V hiši ni žive duše. Princesa mi je tako rekla in po njenem obrazu sem videla, da ne laže.«
»Pojdimo!« se je odločil Torero.
»Brez besede je vzel Chico svečo, ki je stala na mizici, in jo svetilni trojci.
Iskanje se je pričelo. Izprva so hodili oprezno; toda čim bolj so se uverjali, da v skrivnostni hiši res ni več žive duše, tem večja je postajala njihova brezskrbnost.
Ne v podzemlju ne pod streho niso našli zaklenjenih vrat. Prehodili so vsjo hišo in preiskali vse prostore. Nikjer ni bilo sledu o Pardaillanu.
Don Cesar se je trdovratno vračal v isto sobo, kjer so bili privikar zagledali Giralko. Vitez je bil skočil vanjo in odtlej je bil izginil! Vsi štirje so si prizadevali, predstavljali pobištvo, kolikor ga je bila pustila Favsta, ter pregledovali stene in tla. Vse zaman!

In vendar je bil Pardaillan baš pod njim. Spal je — morda večno spanje!
Vzmemirjenost njegovih prijateljev in Giralde, ki sta ji bila povedala kako in kaj, je naraščala od minute do minute.
Samo pritlikavec je hodil povsem ravnodušno za njimi. Če bi bil hotel, bi bil lahko že davno odšel. Cervantes, ki ga je pravkar še po strani gledal, je bil opustil svoje dvome; zdaj se je zdelo, da je vobče pozabil nanj. Toda možiček se ni ganil nikamor. Dober opazovalec bi bil dejal, da ga vzlic njegovi dozdnevni malomarnosti priklepje silna radovednost in mu ne dá oditi. Časih, kadar je kdo izmed trojice izrekel Pardaillanovo ime, se je ukresala v Chicovem očesu iskrica in porogljiv nasmeh mu je skrivil usta. Zdelo bi se bilo, da je kar blažen nad vitezovo nesrečo.
Videč brezuspešnost svojega iskanja, sta Cervantes in don Cesar naposled sklenila, da spremita Giraldo domov in se tudi sama odpravita počivati, jutri o belem dnevu pa prideta in povprašata, ali se je zagonetna princesa že vrnila.
Ko so tako sklenili, so naglo prekoračili vrt in dospeli do vrat, o katerih je bila Giralka zatrnila, da morajo biti na stežaj odprta. Vrata res niso bila ne zaklenjena ne zapahnjena.
»Ali sva bila nespametna, da sva plezala čez zid,« je menil Cervantes. »Lahko bi se bila mirno poslužila glavnega vhoda.«
»Saj nisva vedela,« je odvrnil Torero.
»To je res! A če pomislim, koliko bogastva je nakopičenega v tej hiši, da ga lahko pograbi prvi nepridiprav, ki položi roko na kljuko, se moram res vprašati, ali je domačica tako neskrbna ali tako pravično bogata.«
Tako govoreč se je vrhl Cervantes trudil, da bi kar moči dobro zaprl vrtna vrata.

Autobusna zveza

Ljubljana — Ljutomer — Selo — Studenec — D. M. v Polju — Vevče

Najmodernejši in najudobnejši avtobus znamke Austro Fiat na razpolago. POSTAJALIŠČE MARIJIN TRG. Vozi vsako uro. Prvi odhod od Marijinega trga ob 7. uri zjutraj, zadnji odhod iz Vevča ob 8. uri zvečer. Po potrebi se v nedeljah in praznikih voznj čas podaljša. 4065

Delo radovljjskega odra

Radovljica, 4. aprila. Plakati nam javljajo, da bo naš oder v nedeljo zadnjikrat ponovil spevoigro »Mežnarjeva Lizka«, ki je že štirikrat napolnila obširno dvorano v Sokolskem domu. Igra je privabila pri svojih popoldanskih uprizoritvah posetnike od blizu in daleč, to pot pa se bo igrala zvečer, da bo ustrezno tudi občinstvu, ki raje prihaja k večernim predstavam. Dasi so odlične osebe, ki so dokaj odločilne pri presoji gledališkega in glasbenega dela, po parkrat posetile predstavo te spevoigre, vendar dvomimo, da so bili predstave deležni vsi tako zvani napredni krogi in vse sokolsko članstvo. Tem se nudi prilika prihodnjo nedeljo, da zamujeno nadomestijo.

Naš oder ima močno privlačno silo, kar pričajo veliki poseti predstav, ki pa so tudi edino zadoščenje in plačilo delujočemu članstvu. Ako pa bi posetniki, osobito oni, ki se štejejo kulturno nekoliko višje, le malo premotrili ogromno delo, ki je predhodnik vsake, posebno pa glasbene prireditve, bi prišli do prepričanja, da je trud nepoplačljiv. Koliko je dela, preden je pripravljen prevod in z vlogami vred prebran, koliko truda s pripravo glasbenega materiala! Vsega tega dela ne vidi nihče in vesta zanj dva ali trije, ki delajo na onem komadu vse poletje, preden je za učenje vse pripravljeno. Ko je vse to točno prirejeno, se prično godbene in pevske vaje, ki se vrste dan na dan, včasih po parkrat na dan in to po par mesecev skupaj. Ko so se naučili pevi in godba, se prične vaditi besedilo, obenem pa se ponavlja glasba in končno najmanj deset dni je skupno. To je delo, ki bi stalo ogromno denarja, če bi bilo osobe plačano z najnižjo dminarsko mezdjo od ure. Tako pa dela ves ta, za naše razmere ogromni aparat brezplačno in pomaga sanirati Sokolove finance, ki so, da zopet rečem, za naše razmere v kaj ugodnem stanju.

Na našem odru smo imeli že več spevoigro in iger s pevskimi vložki. Omenim tu glavne, ki so zahtevale največ truda: »Matiček se ženi«, »Spominska plošča«, ki je našla od nas celo pot v Ameriko, kjer se sedaj na več odrih uprizarja, »Veseli kneti«, »Zapravljivec« in sedaj »Mežnarjeva Lizka«. Ko pišem te naslove, ne morem preiti imen postrvovalnih sodelujočih, brez katerih gotovo ne bi bilo takih predstav. V prvi vrsti moram omeniti, da je korenina našega pevskega zbora Tone Kobentar, ki z neumorno pridnostjo vodi zbor in vadi petje za gledališče; brez Vide Koblerjeve in Vilka Puntarja pa bi tudi godbe ne imeli, vsaj take ne, da bi mogli izvajati spevoigre in operete. Kar je res, je res in mora biti vredno upoštevanja. Špicar.

Naši rojaki v ameriški državi Ohio

Nedavno smo poročali, da so slovenski rojaki ohilskega mesta Euclid sklenili krstiti svojo naselbino z imenom Bela Ljubljana. Ta naselbina je že sedaj in bo v bodoče gotovo še bolj središče slovenskega življa v kulturnem in gospodarskem pogledu. Nekdaj so bili Slovenci združeni v Clevelandu, potem pa so se razkropili na vse štiri strani daleč iz mesta, kjer je bila skupna slovenska kolonija na St. Clair ave. Mnogo jih je odšlo v Nottingham, v Euclid in v Noble. Kamorkoli pridejo Slovenci, povsod se izkaže njih marljivost. Naš narod pa ne kaže samo svoje podjetnosti, temveč tudi svojo družabnost. Svoj dom si uredi ter olepša in prosvetnemu delu posveti vse svoje sile. V veliki naselbini, ki jo dobila sedaj ime Bela Ljubljana, je tudi nekaj Hrvatov. Tako je tu zbrana prava jugoslovanska družba. Slovesno prekrstitve naselbine in vse z njo zvezane prireditve pripravlja odbor, v katerega je odposlalo vsako društvo po 12 svojih zastopnikov. Naziv tega odbora je

Ljubljanski meščani. Tudi ulice v slovenski naselbini bodo dobila imena, ki so tesno združena z življenjem stare slovenske domovine. Proglas odbora Ljubljanski meščani poziva vse rojake k vzajemnemu delu ter končava svoj proglas z besedami: »Pokazimo, da slovenski narod ne pozna smrti, da hoče in mora živeti v novi slovenski Ljubljani. Pokazimo, da smo složni, da živimo, dokler bo znala Slovenka pripraviti svoj lastni kruh!«

KDOR OGLAŠUJE, TA NAPREDUJE!

VI. Osješki velesejem in Gospodarska izložba

od 4. do 12. maja 1929.

Posetniki potujejo z železnico in parobrodom za polovično ceno. Blago, namenjeno za razstavo, uživa 50% popusta od normalne tarife. Legitimacije za potovanje za polovično ceno dobijo se v vseh, tudi malih mestih, pri denarnih zavodih, občinah, železniških postajah in trgovcih. 5 10 a

Mali oglasi so najboljša reklama!

Švejkove pustolovščine

v svetovni vojni razveseljujejo ves svet.

Imamo jih tudi Slovenci v dveh knjigah. II. knjiga, ki opisuje Švejkove doživljaje na potovanju na bojišče za fronto, na fronti, v ruskem vjetništvu in po vojni zopet v Pragi, je pravkar izšla in velja broš. Din 46.—, vezana Din 56.—. Dobiva se v

KNJIGARNI TISKOVNE ZADRUGE V LJUBLJANI
Prešernova ulica 54. ali Mariboru Aleksandrova cesta 13.

Otvoritev nove trgovine! za kolesa, gramofone in živalne stroje

V prvem tednu aprila se otvori prodajalna, kjer dobite najzgodovnejše kolesa »Dürkopp« in drugih znamk, gramofone in plošče »Columbia« znamke i. dr. ter šivalnih strojev »Minerva« ter vse v to stroko spadajoče dele. — Lastna delavnica za mehaniko in popravila.

Pridite in oglejte si!

TEHNIK Josip Banjai

LJUBLJANA, Pražakova ulica (palača »Ljubljanskega dvora«)

OBVESTILO.

Čast nam je javiti cenj. občinstvu, da smo s 1. aprilom t. l. prevzeli v ZAGREBU

restavracijo „JANJE“ Nikoličeva 7.

ter jo bomo vodili po svojem strokovnjakem znanju. Prvorazredna domača kuhinja. — Dnevno sveži predjuznik. — Vse vrste domačih, bizelskih in ljutomerskih vin. — Sprejemajo se abonenti a la kart pod poveljnimi pogoji. Točna postrežba! Cene zmerno!

Za mnogobrojni poset se priporočajo lastniki

Rudolf in Jozefina RESNIK

bivši lastniki Trboveljske rudniške restavracije, a sedaj lastniki restavracije »Janje«, Zagreb, Nikoličeva 7.

Prodajam prvovrstna sortirana

Ljutomerska vina

in sicer: 22 hl tramlina, 36 hl burgundca, 15 hl slivanca, 18 hl rizlinga, 100 hl moslerja. Vina so zadržana naravno čista in ne gladkana ali na kak drug način izboljšana ali popravljena. FRANJO HERO, vinogradnik, Vinski vrh, p. Sv. Miklavž pri Ormožu.

Sendling-motorji

za bencin, bencol, petrolej, strojni, prenosni, vozni, najenostavnejše zgrajeni, lahko oskrbljivi, z najnižjo porabo goriva, z veliko obratno sigurnostjo.

SENDLING - MOTORJI

so svetovno znani in nudijo vsakemu jamstvo dolgoletne trpežnosti.

Najnovejše mlatilnice patentne slamoreznice kakor vse druge kmetijske stroje

dobavlja v znano prvovrstni izdelavi

VALENTIN PATERNIONE

tovarna za stroje

Celovec (Klagenfurt) Koroška

Sposobni zastopniki za Jugoslavijo se iščejo.

Pogrebni zavod
Rejčič, Ljutomer

Naznanjamo žalostno vest, da je naša dobra mati, sestra in svakinja, gospa

Josipina Vaupotič roj. Eichholzer

gostilničarka in posestnica

v četrtek ob 21. uri umrla.

Pogreb naše ljubljene pokojnice bo v nedeljo, dne 7. t. m. ob 15. uri popoldne.

Ljutomer, 5. aprila 1929.

4060-a

Žalujoča otroka in sorodniki

Zahvala.

4 62 a

Za premnoge dokaze iskrenega sočustvovanja med težko bolezni in ob izgubi našega nepozabnega in predobrega očeta, starega očeta, tasta, brata in strica, gospoda

Ivana Ferjančiča

posestnika in gostilničarja

se tem potom vsem najpriskrnejše zahvalujemo. Osobito zahvalo pa izrekamo gosp. dr. Blumauer-ju, ki je lajšal trpečemu požrtvovalno njegove muke za dnih ur, sokolskemu in gasilnemu društvu v Gorenjem Logatcu ter vsem posameznikom, ki so od blizu in daleč prihiteli, da se poslovijo od pokojnika, ter ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Gorenji Logatec, 3. aprila 1929.

Žalujoči ostali.

Mlekarska industrija „ZDENKA“

Veliki Zdenci

proizvajala: desertni ementalec v Skatljah po 6 obrokov, sir ala trapist, ementalec, Eidamski, Camembert, Romadur ter delavski sir kot tudi najfinišje čajno maslo »Zdenka«. Zahtevajte ponudbe. 3944-a

Naša ljubljena tasta, babica in prababica, gospa

Apolonija Kregar

je danes, dne 5. aprila ob 11. uri, previdena s sv. zakramenti, v 90. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se vrši v nedeljo, dne 7. aprila t. l. ob 4 1/2 uri iz metvašnice pri Sv. Krištofu.

V Ljubljani, dne 5. aprila 1929.

ANA KREGAR, snaha. — Ing. Arh. KREGAR RADO, vnuk. — RADKO KREGAR, pravnik. — VIKTOR KREGAR, carnik, vnuk in ostali sorodniki.

Priporočamo
priznani solist
vredno koncertno
Grčar in Mejač
samo
Ljubljanska ulica
Bica 3

Prstni teran kraški

v delikatesi A. ŠCVRK, Dunajska 12.

